

GLAS

V.d. glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjev

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVII
GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJUKO

Usodna hitrost tovornjaka: trije mrtvi — V sredo, 7. novembra, nekaj po sedmi uri zvečer, se je v Zgornjih Dupljah zgodila huda prometna nesreča, ki je terjala troje žrtev. Voznik tovornjaka s priklopnikom, 26-letni Ciril Črnivec iz Zadrage, je na poti od doma proti Dupljem zrel s hitrostjo, neprimerno za lokalno cesto. Zaradi brezglave hitrosti ga je v desnem nepreglednem ovinku zanesel na nasprotni pas. Iz kranjske smeri je tedaj pripeljal avtobus, ki ga je vozil 27-letni Zvonko Papler iz Spodnje Besnice. Vozili sta silovito trčili. Na kraju nesreča sta umrla voznik avtobusa in potnik Igor Kokalj, star 26 let, doma v Dupljah, potnica Helena Resman, starca 28 let, prav tako iz Dupljah, pa ned prevozom v ljubljanski Klinični center. V nesreči je bil huje ranjen še 42-letni Niko Klobučar, laž v občini, ki so otroci: 12-letni Mitja Pagon, 11-letna Janja Keršič in 13-letna Barbara Škerjanc. Vozniku tovornjaka ni bilo nič. Gmotne škode je za sedem milijonov. (dž) — Foto: F. Perdan

Slabega za strojem zamenjajo, nesposobnež v pisarni pa dobi domoč

Ministrji aktivov komunistov neposrednih proizvajalcev menijo, da se o nagrajevanju preveč govori in premalo naredi — Delavci v proizvodnji so še vedno prikrajšani v primerjavi z administracijo — Preveč papirjev

V sredo so se pri sekretarju Mestniškega sveta ZKS za Gorenjsko Stefanu Nemcu zbrali na posveti sekretarji aktivov komunistov neposrednih proizvajalcev gorenjskih. Vabiljeni so bili tudi sekretarji mestiških komitejev ZKS, ki na sejo mestniškega niso prišli. Sekretarji so povedali, na kaj so ob razpravo sklepili 13. seje CK ZKJ komunistov neposrednih proizvajalcev največ spoparjali, oziroma s katerimi stvarjajo zadovoljni.

Franc Selan iz Radovljice je dejal, da je v razpravi izoblikovalo mnenje, da ZK nima tiste vloge, ki bi jo moral imeti, zato je tudi malo potreba za akcijo, ki pridejo iz osnovnih organizacij. Praviloma se čaka na dede zgoraj. Pojavljajo se dvojni merila, ena veljajo za delavce v proizvodnji in druge za vodilne in administracije. Delavci so zelo hitro zaznavani, medtem pa se drugim za velike strokovne in poslovne napake ne zgodi. Dejal je tudi, da delavci proizvodnji opažajo, da vodilnim mudi, če je osnovna organizacija ZK vse in je ob robu dogajan v delovnih organizacijah. Delavce tudi zelo mudi, ker se dogovorjeno ne uredi, kar tudi odvraca mlade od članstva v ZK.

Omer Begić iz Tržiča je dejal, da komunisti delavci potrebujejo več vpraševanja, vendar ne v takšni obliki kot ga sedaj poznamo in je nevet šolsko. Na seminarjih naj bi navajali povsem konkretnne probleme. V aktiku so komunisti veliko mudiči tudi o osebnih dohodkih in nagrajevanju po delu. Menijo, da se nagrajevanju po delu veliki govori, ker pa se nič. Pravijo, da je 11.000 din osebnega dohodka za kvadratnega zidarja smrata, saj s tem ne more živeti. Prav tako odključajo socialno pomoč, ker menijo, da je sposobni toliko delati, da bi lahko preživel svoje družine in če da dobro delo dobijo premašo za življenje, tega niso sami krivi.

Andrej Ropret iz Kranja je menil, da delavce najbolj bolji uravnilovka in prenike plače delavcev za stroji v primerjavi z administracijo. Menil je, da je nesprejemljivo, da je že v delavcu v pisarni priznana višja osnova, razen tega pa še norme. Tako, kot je povedal Omer Begić,

Foto: L. Bogataj

Jesen... Kmetje pospravljajo še zadnje pridelke. Mrzli dnevi nazajajo bližajočo se zimo. Zemlja se bo spočila, da bo lahko prihodnje leto spet povrnila kmetov trud z bogato letino. — Foto: F. Perdan

DRSALCI
POZORI

OBVEŠČAMO VAS, DA DRSALIŠČE V SAVSKEM LOGU REDNO OBRATUJE
OD SREDE, 7. NOVEMBRA, IN SICEF:

sreda in četrtek od 16.—18., petek od 16.—18. in 19.—21.,
sobota od 10.—12. in od 14.—16.,
nedelja od 10.—12., 14.—16. in od 18.—20. ure med tednom 20% ceneje

NOVOST: sezonska vstopnica za DRSALIŠČE 3500. — din

V SREDIŠČU POZORNOSTI

V šoli zebē

V sredo so po drugi šolski uri učenci drugega in tretjega letnika Srednje jezikovno-družboslovne usmeritve v Skofiji Loki, učenci prvega in četrtega letnika, so na obvezni letni praksi, zapustili pouk in odšli domov, ker jih je zeblo. Termometri so ob 10. uri v učilnicah pokazali med 15,5 in 16 stopinjam celzija, ob 12. uri pa med 16 in 18 stopinjam. Pri takšni temperaturi je, to vsak več, sede nemočne delati.

Zeblo pa jih ni le v sredo. Še bolj mrz je bilo v ponedeljek in torek, ker se prej pet dni ni kurilo zaradi praznikov. Pravzaprav pa jih zebi že ves čas, kar se je ohladilo. Iz skupne kuričnice v Centru slepih so namreč poslali toplo vodo v radiatorje Centra srednjih šol Borisa Zherla, kjer so vse srednje sole in dijaški dom in športna dvorana Poden, le med 4.30 in 7. uro zjutraj. Pa še tedaj so bili radiatorji bolj mlačni kot topli. Učenci pravijo, da so učilnice greli le s svojim dihanjem. Pri pouku so sedeli v plastičnih vendar.

Mogoče bodo učencem očitali, da so ubrali napačno pot, da bi opozorili na to, da jih zebi. Vendar so s svojim dejanjem opozorili na problem, o katerem bi morala povzdigniti svoj glas vodstva vseh šol in dijaškega doma kot tudi vsi drugi v občini, ki so odgovorni za šolstvo. Gre za to, da je za vzdrževanje in normalno delo lepe nove srednje sole premalo denarja. Zato varčujejo na vseh koncih tudi pri ogrevanju, kjer so malo zlobno rečeno, prihranki največji in jih je najlaže doseči.

Od včeraj dalje je na šoli nekoliko topleje. Kurjenje so zjutraj podaljšali za eno uro — do osmih, kurili pa bodo tudi popoldne.

L. Bogataj

Danes v Glasu

12. stran:
Razvejano zavarovanje — večja družbena varnost

Konec junija letos smo v Glasu objavili zapis z okroglo mizo, kjer smo se s strokovnimi sodelavci Zavarovalne skupnosti Triglav — Gorenjske območne skupnosti Kranj, predstavniki upravnih organov in delovnih organizacij pogovarjali o zavarovalstvu na Gorenjskem. Danes objavljamo drugi del tega pogovora in vam predstavljamo sodelujoče, njihova mnenja ter ocene.

Mladina je nemočna in brez vpliva

Razprava na volilno-programski seji jeseniške mladine je nakopičila vrsto vprašanj o mladih in njihovi organizaciji, na katere tokrat niso našli pravega odgovora

Jesenice — Je mladinska organizacija zato premalo vplivna in politično nemočna, ker nima zadostnega frontnega zaledja? Ali pa mladi zato nočejo delovati v mladinski organizaciji, ker je neučinkovita in ji ne uspe uresničiti zapisanega? Ta začaran krog se je skrival v ozadju razprav, ki jih je bilo slišati na torkovi volilno-programski seji jeseniške mladine. Žal je bilo razpravljalcev premalo, da bi lahko odslikali pravo podobo mladinskega bitja in žita železarjev Jesenic, pa čeprav je bila sejna dvorana razveseljivo polna. Žal je večina prisotnih molčala. V tem je tudi del odgovora na zastavljeni vprašanji. Morda mladini manjka prav revolucionarnosti in poguma (ali pa morda sposobnosti), da bi terjala svoje.

V uvodu predsednika Antona Požara je bilo rečeno, da se na kongresu zastavljeni cilji mladih verjetno ne uresničujejo, ker mladina ni množično aktivna, ker preboleje nastopa v družbi in ker je družbo zajela kriza, ki tlači delovni zagon mlade generacije. Požar je ugotavljal, da mladi v toyarni še nimajo vpliva na denimo kadrovsko načrtovanje, štipendiranje, oblikovanje samoupravnih aktov, čeprav vse to zadeva tudi mlade. Tako ni čudno, če ne morejo ničesar storiti zoper brezposelnost (na Jesenicah trenutno še ni pereča, vprašljiva pa je bodočnost ženske

delovne sile), zoper stanovanjsko stisko, kaj šele zoper krizo v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju. Čeprav so ob volitvah z ustreznim odstotkom mladih vestno zapolnili samoupravne organe, delegacije in podobno, danes glasu mladih od tod ni slišati. Verjetno ne drži, da iskrive, revolucionarne pobude mladih zatirajo starejši in vplivnejši, kajti iz vseh družbenopolitičnih organizacij je pogost slišati, da si želijo mladinskih pobud, vendar nekdaj revolucionarna mlada generacija je pasivno molči.

Takšno je menda splošno stanje, če bi ga merili po torkovih razpravah, čeprav je bilo slišati tudi, da delimo mladi na Hrušici ne morejo delovati, ker jim ne dajo prostora. Razpravljalec iz Livarne pa je navepel, da njihova mladina dobro dela, da so pripravljeni prisluhniti njenim predlogom. Redki razpravljalci so se pričeli tudi zoper forumstvo v mladinskih vrstah, ki da brani mladim, da bi se množično pridružili svoji orga-

nizaciji. Govorili so tudi o mladinskem prostovoljnem delu, ki je na Jesenicah še zelo živo. Žal so tej vrednoti predani zgolj mladi delavci iz drugih republik, medtem ko med rojenimi Jeseničani zanjo ni pravega zanimanja.

Vse so le drobci iz obsežne problematike mladih, ki jih je ob pasivnosti mladine, prisotne na volilno-programski seji na Jesenicah, težko povezati v mozaik. Bolj kot mladi so se k razpravi priglašali gostje (boreci, rezervni vojaški starešine, člani socialistične zveze in partije), tako da so njihove dobronamerne razprave zvenele preveč pridigarško. Od njih je bilo slišati domala očitajoče vprašanje, kjer so mladi komunisti in kdo meri njihovo odgovornost.

D. Z. Žlebir

Obvestilo

Zaradi pomanjkanja prostora bomo del komercialnih in službenih oglašev, predvidenih za danšnjo številko, objavili v torku, 13. novembra. Prosimo za razumevanje!

Uredništvo

Na smučarskem poligonu v Podkorenju

Sneg zanesljivo še ta mesec

Če ga ne bo našla narava, ga bo natrosilo petero snežnih topov.

Podkoren — Novo smučišče v Podkorenju z velesalomske in slalomsko progom, na kateri so lani prvič v zgodovini svetovnega pokala pripravili tekmovanje na umetnem snegu, dobiva končno podobo. Naslednji teden bodo začeli ob njem postavljati novi vlečnici, od katerih bo lahko vsaka prepeljala v eni uri 900 smučarjev. Dela, ki jih opravlja Energoinvest, bodo končali v dveh tednih. Medtem ko so lani priključili snežne topove na impovizirane inštalacije, bodo letos do konca novembra opremili celotno smučišče z napravami za nemoteno izdelovanje umetnega snega. Kot so nam povedali v Gorenjskem toždu Žičničce Kranjska gora, so vodovodne cevi, speljane ob levem robu smučišča, že v zemlji. V 23 hidrantih, na katerih bodo pritrtili vodovodne priključke za snežne topove, nameščajo v teh dneh še zadnjo opremo. Hitijo pa tudi z urejanjem stolpa za hlajenje vode in štirih vodnih črpalk, s katerimi bodo potiskali vodo iz Save z 836 na 1200 metrov nadmorske višine.

Če ne bo narava pravočasno nasula žadosti snega, bodo v Podkorenju začeli ob koncu novembra zasneževati tekmovanje progom kot tudi del smučišča za rekreativce in hotelske goste s petimi snežnimi topovi. Za zasnežitev 6,5-hektarskega smučišča bodo morali izdelati 10 tisoč kubičnih metrov snega. Zmogljivost topov — štiri imajo, enega si bodo skušali še sposoditi — bo odvisna od temperature zraka in vode ter od vlažnosti zraka. Pri temperaturi vode plus dve stopnji, zraka minus štiri stopnje in pri 80-odstotni vlažnosti zraka bodo topovi bruhičili v eni uri na smučišče 90 kubičnih metrov snega, pri temperaturi zraka minus šest stopinj 135 kubičnih metrov snega, pri minus desetih stopinjah 180 kubičnih metrov. Izračuni kažejo, da bi ob ugodnih vremenskih razmerah lahko zasnežili celotno smučišče v 10 dneh. (cz)

Z več amandmaji prostorski plan sprejet

Po široki in živahni, tri mesece trajajoči javni razpravi, je radovljiska občinska skupščina na sredinu zasedanja sprejela ovrženi prostorski plan — S kopico amandmajev, o katerih so posamično odločili, so dosegli tolikšno stopnjo soglasnosti, da so nato delegati vseh treh zborov dvignili roko zanj.

Radovljica — V sredo, 7. novembra, je bilo skupno zasedanje vseh treh zborov radovljiske občinske skupščine namenjeno sprejemjanju prostorskoga dela tekočega družbenega plana, ki so ga republiški organi ovrgli zaradi neusklajenosti z intervencnim zakonom o varovanju kmetijskih zemljišč. Javna razprava je bila dolga, široka in živahna, drugače povedano, ljudje so jo vzel reno in izpovedali probleme, ki jih tiščijo. Predlagatelj — občinski izvršni svet sprva ni imel polno mero posluha zanje, kasneje pa, ko se je že zastavljalo vprašanje bo prostorski plan sprejet ali ne, je popustil in z vrsto amandmajev, ki so jih posamično sprejemali na zasedanju skupščine, so dosegli tolikšno stopnjo soglasnosti, da je bil prostorski plan nato sprejet. Tukaj pred zasedanjem skupščine predloženi amandmaji so pokazali, da bi vsebino marsikaterga lahko upoštevali že prej, vsled česar javna razprava ponekod ne bi bila tako ostra, amandmaji pa ne bi imeli značaj pogoja za sprejem prostorskoga plana.

Ne kaže ponavljati vsebine prostorskoga plana, ki je ljudem dobro znana, v času javne razprave pa smo večkrat pisali o njem. Zanimiva je vsebina amandmajev, ki so jih sprejeli.

Na Bledu so za devet polj razširili območje igrišča za golf, na kmetijska zemljišča tretje kategorije, preostala zemljišča na območju Lipa pa so namenjena usposobitvi za kmetijsko obdelavo v poštovu bodo seveda prišla kot nadomestitev pozidanih obdelovalnih kmetijskih površin. Gleda Alpetourovega servisa na Bledu so sprejeli odločitev, da je možna le razširitev servisa osebnih vozil, za servisiranje tovornjakov in avtobusov pa bodo morali preveriti in poskusi drugo lokacijo.

Najbolj vroča je bila javna razprava v **Bohinjski Bistrici**, z amandmajem so dosegli, da bo pet graditeljev lahko zatelo stanovanjske hiše graditi pod naseljem Pod gozdom, z izgradnjo nove dovozne ceste bo prihodnje leta tam še več lokacij, s čimer bodo kot kaže zadovoljili potrebe krajanov. Cesto je pripravljeno zgraditi Gozdno gospodarstvo, za kar je zainteresirano, ker želi za svoje potrebe zadržati zemljišče med svojim upravnim poslopjem in Zoisovim gradom, kjer je predvidena individualna stanovanjska zidava. Gleda izgradnje družbenih počitniških stanovanj na Zoisovi plani pa so sprejeli odločitev, da mora investitor najprej zgraditi obvozno cesto, skladno z gradnjo stanovanj pa območje celovito komunalno opremiti.

V Lesah so za 12,5 hektarov razširili območje kampa Šobec, na zemljišča, ki niso primerna za kmetijsko

Nemi delegati

Na splošno na Gorenjskem ugotavljamo, da občinske raziskovalne skupnosti, razen morda kranjske izjeme, slabo delajo. Zaradi neskllepnosti se dostikrat ne more sestati niti skupščina. Kje iskati vzroke? Pri nepravilno izbranih delegatih? Pri relativno nizki izobražbeni strukturi le-teh? Pri vodjih delegacij, ki jim vabila in materiali za delegacije obleže v predelki?

Tak primer je bil v Tržiču. Dvakrat so zamana sklicevali skupščino občinske raziskovalne skupnosti. Šele tretji sklic, v ponedeljek, 5. novembra, je uspel. In še ta za las: od 37 se je skupščine udeležilo 19 delegatov. Pri vseh desetih točkah dnevnega reda, ki ni bil nepomemben, skoraj ni bilo delegata, ki bi odpusta in postavil vprašanje, dal priponomo. Brez besed so mimo njih šli uresničeni in neuresničeni plani, finančni načrti, plani za naprej... Biла je to ena najkrajših skupščin, kar se jim prisostvovala.

Poznano je, da smo v delegacije občinskih raziskovalnih skupnosti slabo kadrovati. Za vse druge skupnosti smo hitro pobrali ljudi, ki so pripravljeni delati za raziskovalne skupnosti, ki so bolj na koncu spiska, pa je ostala kaj majhna izbira kadrov. Kot je eduno in se sliši bolj kot anekdota, je pa res, so v eni od gorenjskih delovnih organizacij porinili v to delegacijo čistliko, vratarja in varnostnika. Potem pa govorimo, kakšen pomen moramo dajati razvoju, inovatorstvu. Kako bo ob takih strukturah delata ta delegacija? Kako bo iz svoje delovne organizacije prinašala mnenja, pripombe, predloge? Mar ni v prav teh delegacijah mestno za strokovnjake, inovatorje: poslovne ljudi, ki jim je prva

nutku v nasprotju z intervencnim zakonom o varovanju kmetijskih zemljišč, vsled česar je radovljiski prostorski plan že enkrat padel.

Ozredni problem, na katerega je pokazala javna razprava, je stanovanjska zidava, tako družbenega kot individualna. Največ sporov je okrog nje, saj manjka lokacij. Pri stanovanjski zadrugi Dom kar 176 ljudi čaka na parcelo. Možnosti stanovanjske gradnje na papirjih nekaj sicer je, v resnici pa malo. Skupščina je zato sprejela sklep, da mora izvršni svet prihodnje leto zagotoviti z družbenim planom predvideno število lokacij, tako za družbeno kot za individualno stanovanjsko gradnjo, z razrešeno zemljiščo in komunalno problematiko.

M. Volčjak

Zategnjen pas

Po slabem gospodarjenju letos, saj so kazalci večinoma pod republiškim povprečjem, tudi v resoluciji o razvoju v letu 1985 ni mogoče zapisati preveč optimističnih številk — Le 1-odstotna rast družbenega prihodka ne obeta ekspanzije gospodarstva, za negospodarstvo to pomeni manjšanje programov

Kranj — Osnutek resolucije o razvoju kranjske občine v prihodnjem letu ne vlija pretiranega optimizma in verjetno tudi s pripombami in kasneje pripravljenim predlogom ne bo mogoče sprejeti kaj dosti drugačnih okvirov razvoja. Že zdaj kaže, da se prihodnje leto obeta Kranju zategovanje pasu. Predvidena je skromna, komaj enoodstotna realna rast dohodka. Očitno leto 1985 ne bo pomenilo ponovnega razsveta kranjskega gospodarstva.

Takšne okvire razvoja za prihodnje leto je bilo treba pričakovati, saj je bilo letos kranjsko gospodarstvo domala po vseh kazalcih pod republiškim povprečjem, lahko bi v resolucijo zapisovali nerealne visoke številke, toda na papirnatih temeljih zaščitili razvoj ne služi ničemu.

Cepav vrsta organizacij zdrževalne dela še nima svojih gospodarskih planov za prihodnje leto, so se stavljaci osnutka resolucije predvideli, naj bi obseg proizvodnje v letu 1985 porastel za skromna dva odstotka. Glede na to, da je ponekod v gospodarstvu letos proizvodnja celo upadala in da tudi nekaj največjih organizacij zdrževalnega dela v Kranju ne povečuje proizvodnje, ampak jo ohranja na sedanjem nivoju, je treba biti zadovoljen tudi s takšno rastjo. Že vedno pa je dokaj neznan, kakošno poslovanje se obeta Iskri Telematiki. Ko je izvršni svet kranjske skupščine občine razpravljal o osnutku resolucije, je menil, da bi bilo treba v predlog resolucije zapisati določitve ne samo načrte prihodnega gospodarjenja v tej delovni organizaciji, pač pa tudi nasprotno gospodarjenju. Sedanje gradivo preveč poudarja razvoj infrastrukture in družbenih dejavnosti, o gospodarstvu pa govori preveč splošno. Za odpravo pomanjkljivosti, bodo seveda poskrbeli delovne organizacije in javne razprave.

L. M.

Recimo bobu bob

Sklepi 13. seje CK ZKJ so bili obravnavani že v vseh delovnih organizacijah, v vseh partijskih sredinah. Izrečenega pa tudi napisanega je bilo mnogo kritičnega o delu komunistov in nekomunistov, o nepravilnostih in neodgovornosti posameznikov in celote, v krajevnih skupnostih, v delovnih organizacijah, v občini. Izgovorenega in napisanega pa je bilo mnogo kritičnega tudi o naših najbolj odgovornih političnih forumih in posameznikih v republiki in na nivoju federacije. Tudi tržički povzetek teh razprav in sklepov po osnovnih organizacijah Zveze komunistov nima dlake na jeziku. Zato so na zadnji razširjeni seji predsedstva občinskega komitejea ZKS padli tudi nekateri pomisliki, češ da bi tako neprečiščeno gradivo ne smelo naprej na Centralni komite.

Pa je tako debato hitro prekinila Katja Vadnal, izvršna sekretarka CK ZKS, ki je prisotvovala tej seji: nobenih očrepjanj ni potrebnih, je poudarila. Na Centralnem komiteju bi vendarle že enkrat radi imeli čisto, kritično sliko dela in mišljenja članov ZK v osnovnih organizacijah. Prav je, da so v materialih, ki spremeljajo razpravo sklepov 13. seje CK ZKJ, vse kritične pripombe, ki so bile izrečene v katerikoli osnovni organizaciji. Do Centralnega komiteja ZKS naj pridejo nelakirane, neokrnjene.

Vemo, kako je šlo to dosedaj. Zapisnik z osnovne organizacije je moral kar najlepše napisan na občinski komite. A četudi je prinesel s seboj kritične pripombe, so jih z izbranimi besedami kar najbolj omilili od občinskega komiteja do medobčinskega sveta ZK. Tu je šlo vse skupaj še enkrat skozi rešeto in na Centralni komite je prišlo gradivo do konca oklesčeno, ostre pripombe iz osnovnih organizacij so se izgubile v uglnih stavkih, da bi ne razburjali duhov zgoraj in konec koncev metalni slabo luč tudi na delo vseh odgovornih spodaj.

Drugachen odnos bomo morali imeti do raziskovalnih skupnosti. Pa ne le v Tržiču. Tudi drugod. Saj je stika podobna skoraj povsod. Tokrat so delegati v Tržiču bili sklepčni, vsi so ob glasovanjih dvignili roke »za«. A človeku se zazdi, da bi bilo vseeno, če jih ne bi. Dokler bodo to skupščine nemih delegatov, je vseeno, če jih sploh ne sklicujemo.

D. Dolenc

Zato je prav, da vse upravičene ostre pripombe resnično pridejo tja, kamor sodijo. Naj tudi na vrhu zvezdo, kaj mislimo o njihovem delu pa tudi o njih samih. Če bi bila veliko let nazaj beseda naših komunistov v osnovnih organizacijah tako kritična in odločna, bi morda naše gospodarstvo ne zaredilo tako daleč. Zato vsaj zdaj recimo bobu bob!

D. Dolenc

NOTRANJA POLITIKA

Zavod Matevža Langusa

Uspodbajanje prizadetega otroka je draga, a smotrna naložba

Skrb za otroke je skrb za bodočnost, je vodilo Zavoda Matevža Langusa v Kamni gorici. Zato tudi niso pretirano zaskrbljeni, ker jim polovično zasedene zmogljivosti krnijo gospodarsko učinkovitost. Za 64 otrok so to idealne razmere

ce Ljubljane. Starši namreč najreje vidijo, da je otrok v najbližjem zavodu, da se družina ne odstoji. Tako je tudi prav. Vendar je za otroke, ki izhajajo iz neurejenega socialnega okolja in so zaradi tega tevedensko in osebnostno moteni, bolje, če živijo čim daje od neurejenih razmer. Ti otroci so pri nas v večini.

Pred 15 leti se je razmahnilo ustanavljanje zavodov in sol s prilagojenim programom za otroke, ki imajo v redni šoli neprestane težave, ker ne dohajajo običajnega učnovzgojnega procesa. Vendar še danes ni docela prodrio prepričanje o tem, naj se otrok šola in usposablja svojim sposobnostim primerno. V zavodu v Kamni gorici so učne metode in delovno usposabljanje prilagojeni otrokom z okrajnimi duševnimi sposobnostmi. V njih prizadeti otroci laže delajo, saj jih ne bremenijo razni čustveni problemi kot v rednih šolah zaradi nenehnih pritiskov, ker se težko učijo. Žal otrok ne vključuje dovolj zgodaj v tovrstne ustanove in tudi tu tiči razlog osipa v zavodih.

V zavodu menijo, da je premajna zasedenosť še najmanjši problem. Večji je ta, da je otrok, ki pride kasno v zavod, že veliko zamudil in je to težko popraviti. V nizjih »razredih« zavodov je zato najmanj otrok. Komisija za razvrščanje tja pošljejo tiste, ki so očitno prizadeti. Mnogo pa jih ne pride niti do komisije.

»Za otroka je smotno, da se usposablja v ustrezni ustanovi,« meni Franci Zupan. »Zato bi kazalo poglobiti naše stike z oddelki matih šol, da bi duševno prizadeti malčke dovolj zgodaj razvrstili in jih nato glede na njihovo prizadost usposabljali. Šele po več letih se pri duševnih prizadetih pokazeta uspeh in učinkovitost solanja. Če ravno je to solanje dražje kot občajno osnovnošolsko, se nam kaže ne bogato obrestuje. Da nam dobrev delavce, kar brez zavoda brčas ne bi bili. Lahko se zaposli, lahko jih vključimo v delavnice pod posebnimi pogoji.«

Oddelki duševno prizadetih otrok so znatno manjši kot v rednih osnovnih šolah, kar pedagogom omogoča skrbnejše individualno delo z otroki. Temu poslavstvu je le v prid letosne številčne stanje v Zavodu Matevža Langusa.

D. Z. Žlebi

Uvajanje avtomatske obdelave podatkov

Radovljica — V radovljiski občini so izdelali program izgradnje komunalnega informacijskega sistema, ki uvaja avtomatsko obdelavo podatkov. Na torkovi seji ga je sprejel občinski izvršni svet, s čimer ga bodo lahko začeli postopoma uresničevati.

V prihodnjih dveh letih nameravajo avtomatsko obdelavo podatkov uvesti pri upravi za družbene prihodke in v sekretariatu za notranje zadeve, kjer bodo zajeli register prebivalstva, register teritorialnih enot, zadeve v zvezi s prometom, potništvom, osebnimi izkaznicami in podobno. Z uvajanjem računalniške obdelave bodo uresničevali tudi lani podpisani dogovor o enotnem informacijskem sistemu na področju notranjih zadev v SR Sloveniji.

Avtomatsko obdelavo podatkov bodo sčasoma uveli pri vseh občinskih upravnih organih, jedro občinskega informacijskega sistema pa bodo tvorili trije informacijski podstomi — o prebivalstvu, o prostoru in o organizacijah.

Uvajanje avtomatske obdelave podatkov je seveda zahtevna stvar, ki

terja usposobitev za nov način dela pri upravnih organih. Razpravljajo so zato na seji izvršnega sveta izkli največ pomislekov glede tega, da se ne bi povečevalo število zaposlenih, da ne bi zaposlovali novih delavcev, starci pa bi ostajali pri sedanjem načinu dela. Razumljivo je seveda da bo uvedba avtomatske obdelave podatkov zahtevala več delavcev, vendar mora v končnem učinku prvesti do racionalizacije in kvalitetnejšega dela. Preprosteje povedano, število zaposlenih se ne bo smelo povečati, temveč se bodo morali delavci usposobiti za nov način dela. Za uvajanje računalniške obdelave bo oblikovali poseben oddelok.

Drugo pomembno vprašanje je na bava opreme. Ker je ponudba raznolikih opreme na domaćem trgu trenutno skromna in nekvalitetna, se bodo za začetek povezali z raznolikim centrom jesenišča Želzarne in republiškega sekretariata za notranje zadeve, najem opreme v begunjskem Elanu pa bo začasna rešitev do konca leta 1985, nakar bodo kupili lastno opremo.

M. V.

Razvoj bo temeljil na izvozu

Na Brdu pri Kranju je bila 13. konferenca mednarodnega trženja Iskre — Do leta 2000 bodo izvoz povečevali od 11 do 12 odstotkov letno — Težave v Telematiki in Iskri Reteče so hude, vendar jih je mogoče premagati

Od pondeljka do srede je bila na Brdu pri Kranju tradicionalna konferenca mednarodnega trženja Iskre. Foto: F. Perdan

Od pondeljka do srede je bila na Brdu pri Kranju tradicionalna, že 13. konferenca mednarodnega trženja Iskre. 23 predstavnikov Iskrinih entov iz 18 držav po vsem svetu je skupaj s predstavniki razvojnih, proizvodnih in tržnih organizacij Iskre v domovini podrobno ocenilo rezultate v mednarodnem trženju in se pogovorilo o nadaljnji možnosti Iskre za vključevanje v mednarodno delitev dela.

Na novinarski konferenci, ki je bila v sredo, je najprej predsednik kooperativnega poslovodnega organa Boris Lasić povedal, da bo letosni izvor sestavljene organizacije Iskra postal 230 milijonov dolarjev. To je 2 odstotka jugoslovenskega izvoza in 10 odstotkov slovenskega. S takšnim izvozom se je Iskra uvrstila na drugo do tretje mesto v Jugoslaviji.

MARIJA PRINC

Cesta na Klanec 3, Kranj
(v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno
in hitro izdelavo
vseh vrst očal.

Se priporočam!

Na Krvavcu najdražje smučanje na Gorenjskem

Bi veljalo poiskati zaprašene načrte?

Ceprav žičničarji isčejo dolgoročne načrte, kako se izkopati iz izgub, se Krvavcu najbrž tudi v prihodnje obeta, da bo najdražje smučišče na Gorenjskem — Že leta 1989. je bilo v resoluciji o gospodarskem in družbenem razvoju v občini Kranj zapisano, da bi bila najboljša rešitev cesta, ki bi povezovala obstoječi cesti na Krvavcu, Preddvor in Jezersko

Kranj — Zimska turistična sezona na pragu, žičničarji so krepko podrazili smučarske karte, vendar poudarjajo, da še ne bodo krili izdatkov razvojanja. V novi zimi bo smučanje najdražje na Krvavcu in Voglu, kamor je moč priti le z gondolico ozira kabinsko žičnico. Prav ti napravi žičničarji dodaten izdatek za smučarje. Ceprav žičničarji isčejo dolgoročne načrte, kako se izkopati iz izgub, se Krvavcu, najbrž tudi v prihodnje, da bo najdražje smučišče na Gorenjskem, pa bi nemara vseeno lahko bilo drugače?

K razmišljanju v tej smeri nas spodbuja več let. Kmalu bo do Naklega zgrajena gorenjska avtocesta. Pred nedavnim so doživeli epilog razvoja o gradnji Karavanškega predora. Z godo lahko zapišemo, da bo le-ta v naslednjem določenočem obdobju zgrajen. Že nekaj časa uresničujejo pred leti začrtani in sprejeti program glede cestne infrastrukture na kranjskem področju. Z nadaljevanjem del na kranjski področni obvoznici ni več daleč čas, ko bo nova cesta povezava iz Preddvora do Kranja zgrajena. Kot smo pred nedavnim zapisali, pomenijo avtocesta in ostale povezave za Gorenjsko, vendar infrastrukturi bi še posebno turizmu posvetili posebno skrb.

Ugotovitev, da Krvavec pesti predvsem žičničarji nas je spomnila na polpreteklo obdobje in razmišljanja, načrte, programe s tem v povezavi. Že 1969. leta je bilo namreč v resoluciji o gospodarskem in družbenem razvoju v občini Kranj zapisano, da bi bila najboljša (in najbrž načjenejsja) rešitev cesta, ki bi povezovala Krvavcu s Preddvoredom in Jezerskim.

tem računajo, da bo Iskrin izvoz leta 1993 že presegel milijardo dolarjev, njen delež v jugoslovanskem industrijskem izvozu pa se bo povečal od 2 na 3,5 odstotka.

V obdobju do leta 2000 bo Iskra izvedla bistveno prestrukturiranje svojega izvoznega programa. Delež investicijske opreme bo zrasel skoraj na tri četrte, delež elementov za vgradnjo se bo zmanjšal na eno četrtino, delež neprofesionalne elektronike pa se bo zmanjšal od 10 na 4 odstotka.

Spremenila se bo tudi sestava izvoza. V razvite industrijske dežele bodo izvozili 40 odstotkov, v dežele v razvoju in SEV pa po 30 odstotkov celotnega izvoza.

V tem času bo Iskrin uvoz, ki je že vrsto let dvakrat manjši od izvoza, še nadalje rastel počasnejše od izvoza in sicer naj bi se povečeval za 9 odstotkov letno. Največ bodo uvozili investicijske opreme, vse manj pa bodo uvažali elemente za vgradnjo in za proizvodnjo neprofesionalne elektronike. Računajo, da bodo za uvoz razpolagali z devizami vsaj v polovici višini priliva od izvoza.

Temeljna opora Iskrinega trženja bo tudi v bodoče lastna razvijana mreža tržnih enot v tujini in doma. To je zlasti pomembno zaradi naraščajoče profesionalizacije izvoznih izdelkov in storitev, ki terjajo neposredno in trajno povezavo s kupci. Razvoj te mreže mora biti skladen s tehnološkim razvojem celotnega Iskrinega sistema. Važen pogoj za uspešnost Iskre na mednarodnem trgu še naprej ostajajo ustrezni strokovni kadri, ki jih bo Iskra pridobivala in šolala sama, vendar v povezavi z visokošolskimi ustanovami.

L. Bogataj

Anketa, ki kaže mlačnost

Jesenška raziskovalna skupnost je letos poleti naslovila na 37 organizacij združenega dela jeseniške občine vprašalnik. V njih je pozvedovalo po organizirnosti razvojne in raziskovalne dejavnosti v posameznih delovnih okoljih, izobrazbeni sestavi raziskovalnih služb, glavnih smereh razvoja v sedanjem srednjoročnem obdobju, o stanju na področju izumov, tehničnih in raziskovalnih skupnosti, o vplivu stabilizacije na razvojno in raziskovalno dejavnost, o deležu sredstev, ki jih v posameznih okoljih namenjajo za raziskovalno dejavnost — in še o čem.

Spraševalci so nameravali na podlagi odgovorov pripraviti temeljito oceno razvojne in raziskovalne dejavnosti v jeseniški občini, vendar jim to ni uspelo. Izpolnjeni vprašalnik je namreč vrnilo le 12 organizacij združenega dela (Tehnični biro, Železarna, Iskra Blejska Dobrava, Planika Breznic, KŽK Gorenjske — tozd Klavnica Jesenice, Izolirka, Vodovod, Kovinovske, LIP Mojstrana, Integral — tozd Tovarni promet Jesenice, Gorenjska bolnišnica Jesenice in Železniško gospodarstvo — tozd za promet Jesenice), a še te niso v celoti odgovorile na zastavljeni vprašanja. 14 delovnih organizacij je vrnilo neizpolnjeni vprašalnik, 11 organizacij ni storilo niti tega. Med njimi so tudi Lesnogalanterijski obrat Jesenice, Gradbinc, Gradis, Biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje, Kovin, Kovinar, Kovinska oprema Mojstrana, Industrija plastičnih izdelkov, Vatrostalna, Elim, Hidrocentrala Moste ... — organizacije, katerih nadaljnji razvoj je tesno povezan z razvojno in raziskovalno dejavnostjo.

Razloga, da je bilo poletje in čas dopustov in da ima precej jeseniških delovnih kolektivov sedeže zunaj občine, nista zadostno opravljeno za tako slab odziv. To kaže na odnos nekaterih organizacij do razvojne in raziskovalne dejavnosti, s tem pa tudi do napredka in boljšega gospodarjenja. Tudi iz odgovorov, ki jih je prejela raziskovalna skupnost, vejejo mlačnost, nezanimanje ... Takšen odnos je še toliko bolj nerazumljiv, ker je jeseniška občina nekdaj na tem področju prednjačila in ker tudi smernice za dolgoročni načrt razvoja občine zahtevajo od gospodarstva kopico svežih zamisli, izumov, tehničnih izboljšav, koristnih predlogov, množične ustvarjalne dejavnosti ...

Delovne organizacije, ki so odgovorile na zastavljeni vprašanja, ocenjujejo, da je v jeseniški občini razvojna in raziskovalna dejavnost dobro organizirana v Železarni in morebiti še v kaki večji organizaciji. Povsod drugod je slabo organizirana ali je sploh ni čutiti.

Morda bodo vse težje gospodarske razmere prisilile tudi ostale organizacije, da bodo začele resnejše razmišljati o razvojni in raziskovalni dejavnosti in ji namenjati tudi več denarja. Če sklanemo z ugotovitvijo, ki so jo med odgovore zapisali v Tehničnem servisu Jesenice, potem domače znanje in rešitve v sedanjih okoliščinah dobivajo ceno. (cz)

Dobri finančni rezultati

Škofjeloško gospodarstvo je letos dobro poslovalo — Stroški so manjši od celotnega prihodka, veliko več denarja je za akumulacijo — Izguba ima Iskra Reteče — Preveč so varčni tudi pri osebnih dohodkih

Po prvih podatkih, ki so jih v torem povedali na izvršnem svetu v Škofji Loki, so delovne organizacije devetmesecje izjemno Iskra Reteče in nekaterih manjših zaključile poslovno zelo uspešno. Proizvodnja je bila za 2,8 odstotka večja kot lani v enakem času ob 1,4 odstotku več zaposlenih. Pomeni, da je treba kar polovico porasta proizvodnje pripisati večji produktivnosti. Tudi finančni rezultati so ugodni: celotni prihodek je večji za 59, stroški za 58,9 odstotka in dohodek za 59,1 odstotka.

V dohodku se je največ povečal delež za obresti, ki je večji kar za 110 odstotkov. Lani so v devetih mesecih dali za obresti 642 milijonov dinarjev, letos pa 1,3 milijarde dinarjev.

Zelo so porasla sredstva za poslovni sklad ozira akumulacijo. V povprečju so večja za skoraj 70 od-

stotkov, vendar so delovne organizacije, kot so Niko, Limos, Tehnica, Kladivar, Jelovica, Iskra Železniški, Gradis in še nekatere druge, ki imajo letos dva do trikrat večji poslovni sklad kot lani po devetih mesecih. Gorenjska predilnica je v poslovni sklad dala več kot osemkrat več denarja kot lani. Ta delovna organizacija ima letos daleč najboljše finančne rezultate v občini. Dobro so poslovali tudi Mesoizdelki in obe Kmetijski zadrugi.

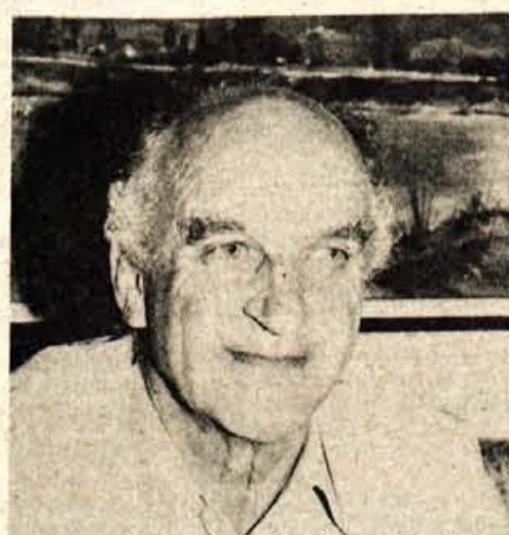
Veliko slabše pa so razmere pri osebnih dohodkih. Čeprav je povsod zapisano, naj letos osebni dohodki ne bi več padali, v Škofji Loki kar za 7 odstotkov zaostajajo za rastjo dohodka, kar pomeni, da so bili na tem področju v delovnih organizacijah preveč varčni.

V občini imajo enega zgubarja. To

je Iskra Reteče, ki ima 250 milijonov dinarjev minusa. Od polletja je pod prisilno upravni, nekaj tednov pa jo že vodi začasni kolektivni poslovodni organ. Med razlogi za izgubo je tudi premajhna proizvodnja, ki je kar 22 odstotkov manjša od planirane, veliko je izmesta in anarhije v proizvodnji. V devetih mesecih so naredili za 56 milijonov dinarjev, za obresti so plačali 150 milijonov dinarjev in za osebne dohodke 110 milijonov dinarjev. So tudi nelikvidni, saj imajo 400.000 dinarjev dolga pri devizah in 400 milijonov dinarjev dolga v Iskri in banki. 410 milijonov dinarjev pa imajo vezanih v zalogah.

Zato je kolektivni poslovodni organ, za katerega je izvršni svet menil, da se je dela lotil zelo resno, sklenili zastaviti vse moči, da bi izpolnili domača in izvozna naročila in tako skušali zadnje tromesece začiščiti brez izgube. V ta namen so že preselili iz režije v proizvodnjo nekaj več kot 20 delavcev, drugi pa bodo v proizvodnji delati po potrebi. Vendar vse to ne pomeni, da Iskra Reteče ni potrebno finančno sanirati in opraviti vseh drugih nalog iz sancijskega načrta.

L. Bogataj

rauxja skrbno in pretehtano gradili takšna sredишča, tudi kasneje upoštevali vse ekonomske, turistične in druge razloge za njihov razvoj. Kar pa zadeva program Krvavca v zvezi s smučanjem in ostalo infrastrukturo, mislim, da je bilo v tem času marsikaj narejenega in bi bilo po programu v tej smeri treba nadaljevati. Bojim pa se, da žičnički pristop ne govoril ravno v prid bodočemu razvoju.

»Kaj pa je pravzaprav takrat načrtovalce vodilo ob misli na cestno povezavo iz Tupalič?«

»Ogledal smo si vsa pomembnejša evropska smučarska sredишča. Povsod smo ugotavljali, da cesta do smučarskega sredишča na nadmorsko višino 1500 metrov in više, ne sme imeti večjih vzponov od deset odstotkov ozira, da znaša povprečen srednji vzpon okrog 7 odstotkov. Takšna cesta ne sme imeti protiklančin, ker se ne redko v takšnih smučarskih sredишčih dogaja, da se vremenske razmere hitro poslabšajo. Sredишče se takrat hitro praznijo in že manjši klanec pri vožnji v dolino lahko povzroči velike težave, žičnice pa v takšnih razmerah običajno sploh odpovedajo. In nenazadnje so takšne ceste vedno speljane po južnih pobojičnih zaradi lažjega vzdrževanja. Vse te razloge smo hoteli upoštevati

in potem tudi doma izbrali tako rekoč idealno variant. Pri tem smo seveda imeli v mislih tudi predvideno gradnjo gorenjske avtoceste in predora pod Karavankami. Razmišljanja o gradnji nove ceste Preddvor—Kranj so samo še dopolnjevala takratni projekt.«

»Kar preej takrat začrtanih programov se prav zdaj uresničuje. Kako danes gledate na takrat začrtani projekt cestne povezave na Krvavec?«

»Mnenja nisem v ničemer spremenil. Takratni projekt bi bilo najbrž treba spremeniti le toliko, da bi na Krvavcu namesto parkirišč zgradili parkirno hišo. Lahko bi bila prav tam, kjer je bila nekaj vrnja postaja dostopne žičnice in bi se zravnala s terenom. Sicer pa menim, da ima ta cestna povezava številne prednosti tudi iz drugih razlogov. Križišče Kranj Vzhod na avtocesti pomeni stičišče praktično vseh zelo pomembnih cestnih povezav: iz Ljubljane, Škofje Loke, iz zgornjega dela Gorenjske, Kamnika, Domžal in seveda z mejnih prehodov. Gleda na avtocesto in vse regionalne ceste mislim, da je to najboljši, najvernejši in ekonomsko gledano najvernejši pristop. Upoštevati je treba, da morajo biti vse te cestne povezave že zaradi same narave ozira akumulacijo, ki mu služijo, vedno dobro vzdrževanje. Po dobro vzdrževanih cestah je tudi poraba goriva manjša. In recimo za goste iz Ljubljane po avtocesti in nato v smeri proti Preddvoru bi bila tudi varčna (čeprav bi morali plačati cestino), ker bi bila hitra. Kar pa zadeva dostop iz Tupaliča na Krvavec, bi lahko rekel, da še vedno velja, da je ta cesta najkrajša in zato glede na gradnjo ter vzdrževanje najcenejša in na najvišji mogoči nadmorski višini, ki jo ima na tem odseku sedanja nova regionalna cesta, ki bo kmalu povezana s Kranjem.«

»Morda takšno razmišljjanje danes nekako težko razumemo; še posebno, ker se vsak dan spopadamo z zelo težkimi gospodarskimi razmerami in stabilizacijskimi ukrepi. Vendar pa si (ob resnem premisleku) vseeno ni moč zatiskati oči pred odprtimi prometnimi tokovi, ki bodo zdrveli zgolj mimo (in nam v najslabšem primeru povzročili samo glavobol zaradi stroškov), če jih ne bomo skušali tako ali drugače za hipec ustaviti ter tako nekaj iztržiti. In nenazadnje, zakaj ne bi iskali možnosti, da bi smučanje čim bolj približali slehernemu, saj je trenutno vse več tistih, ki jim je to nedosegljivo. A. Žalar,

Še malo in vode bo dovolj

16. oktobra se je na Možjanci v krajevni skupnosti Preddvor začela velika akcija za ojačitev vodovoda — Če bo le vreme zdržalo še nekaj dni, bodo krajani na tri kilometre dolgem odseku položili glavni cevovod in s tem opravili najtežje delo

Možjance — Pregovor pravi: v trete gre rado. Na Možjanci v krajevni skupnosti Preddvor, kjer je danes okrog 40 prebivalcev v 13 hišah, to, kar zadeva pitno vodo, dejansko drži. Prihodnje leto bo minilo pol stoletja, ko so krajani pri Mojzesovi skali nad vasjo zgradili prvi 35-kubični vodovodni rezervoar. Že štiri leta kasneje se je izkazalo, da je vode premalio in so zato nekaj sto metrov višje zgradili še enega za 50 kubičnih metrov. Vse do junija lani so potem na Možjanci imeli vodo. Takrat pa je prišlo na področju vodovodnega zajejetja do premika tal in ko se je hkrati začelo dolgo sušno obdobje, so nedonoma ostali brez vode.

»72 let bom star in že tretjič kopljem za vodo,« razlagata predsednik vaškega vodovoda oziroma zadruge Janez Rebernik. »S cesto smo se tudi dajali in jo zgradili. Vendar, če se spomnim nazaj, smo se še največ ubadali vedno z vodo. Zares hvaležni smo predstavnikom skupščine in izvršnega sveta ter predsedniku naše krajevne skupnosti, da danes na Možjanci poteka ena najpomembnejših in tudi največjih akcij. Malo nas je sicer, vendar vsi zdaj delamo pri gradnji za ojačitev vodovoda. Če bo le vreme zdržalo, bomo na tri kilometre dolgem odseku položili glavni cevovod in s tem opravili najtežje delo.«

Ko je lani nedonoma zmanjkal vode, so vse sušno obdobje vozile na Možjanco cisterne. Presahnil je namenteč tudi studenec pri Mojzesovi skali. Takrat so začeli tudi resno razmišljati, kje in kako se lotiti problema. Krajani so omenili Zapečnikovo planino pod Kravcem. Tam, da je

Janez Rebernik: »Tretjič že kopljem za vodovod...«

Krajevna skupnost Preddvor vabi krajane z območja celotne krajevne skupnosti, da se jutri (sobota), 10. novembra, in prihodnjo soboto, 17. novembra, na Možjanci udeležijo delovne akcije na trasi vodovoda.

izvir in vode dovolj. Vendar do tja je kar tri kilometre.

»Časa za odlašanje ni bilo,« pripoveduje predsednik krajevne skupnosti Jože Zorman. »Začeli smo zbirati podatke in ljubljanska Hidrotehnička Tozd Projekt v Sozdu SCT je izdelala predlokacijske osnove. Sledil

je terenski ogled in začeli smo iskati vsa potrebna najrazličnejša soglasja. Prek 40 lastnikov gozdov iz Kobre, Štefanje gore in Možjance, pa kmetijsko zemljiška skupnost in vrsta drugih so se brez pripomb strinjali. Še posebej hvaležni smo Zapečnikovim, da se na njihovem območju naredi zajetje.«

Če letos ne bi bilo vetroloma, bi bil danes najtežji del akcije morda že mimo. Vseeno pa so konec julija letos že imeli projekt, ki ga je izdelal inž. Valentin Drčar iz Hidrotehnike. Predračun za ojačitev vodovoda na tri kilometre dolgem odseku znaša skoraj 7 milijonov dinarjev.

»Na terenu smo zakopali 16. oktobra,« pravi Miha Stibrn, ki že od vsega začetka pri Gradbinčevem rovokopcu, s katerim upravlja vsak dan po 10 ur (tudi ob sobotah in nedeljih) Dušan Zec, odstranjuje kame-

»Dva kilometra jarka je že izkopana. Za nami so minerji in krajani, ki že polagajo cev pod vodstvom prizadevnega vodovodnega inštalaterja Tineta Rozmana z Brega ob Kokri. Še kakšnih deset dni in najtežje delo bo opravljeno. Da bo le vreme toliko časa zdržalo in vode bo kmalu dovolj.«

POPOPNI UTRINKI IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

Črtomir Zorec

Pogorje med Blegošem 1563 m in Koprivnikom 1393 m, kot se vidi iz Poške doline.

106. zapis

Slovo od očaka Blegoša bi ne bilo prav lepo, če ne bi poleg njegove florerje, še kaj povedal — ali jo vsaj omenil — o njegovi favni (živalstvu).

OD MEDVEDA DO PAJKOV

Seveda je rastlinje pa najsibor grmičje, drevje ali cvetje, popotniku na Blegoš ali sploh v naravo, vedno prisotno in v očeh — ne more ubežati pred vsiljivo glasnostjo, vreščanjem in klepetavostjo nevzgojenih »planincev« in turistov. Živali pa zbežje, se poskrijejo in umaknejo. In tako jih taksi vriskajo ne morejo videti — potem pa pravijo: na Blegošu je dosti cvetja; živali, razen krav na paši, pa ni niti videti ...

V resnici pa je Blegoš ves živ: tu gostuje od časa do časa celo medved, tudi volk se utegne od kod priklatiti, vselej pa so prisotni divji prašiči. Včasih prekriža pot ponosni jelen, češče pa srnjak in lisjak. Najlepši prebivalec blegoških višin je gotovo elegantni gams. Tu živi sivi samotar jazbec. Tudi na dihurja, razne kune in podlasiche utegne naleteti tihohodec. Pravijo, da je nekoč živel na Blegošu celo divji ropar ris — naš gozdni »leopard«.

Še pestrejši je ptičji svet gorovja: od sicer redkega planinskega orla, kanje, kragulja, skobca in sršenarja do samotnega »pevca« divjega petelin, prelepega ruševca in gozdnega viteza jereba. Potem so tu doma še sove, grlice, vrane in krokarji. Najmanjši in najbolj ljubek ptiček pa je vsekakor drobenc palček ali stržek.

No, tudi plazilcev ne smem pozabiti: kuščarji in vrsta kači ljudi sončne skale. Kačji svet na Blegošu zastopajo slepc, belouške, kobranke, goždne strani. V noči med 1. in 2. avgustom 1942 sta se tako znašli obkoljeni partizanski enoti Simonov bataljon, ena četa Zdravkovega bataljona II. grupe odredov, Poljanska in Ščaka četa. — »Hajka« je potekala 5. avgusta, večjega uspeha pa viračnikova akcija ni dosegla. V del naših borcev se je prebil iz

S KALA NA SELŠKO STRAN
Ne morem reči »v Selško dolino« — saj se bom na poti nista osojno lego Blegoševga gorja, ustavil še pri nekaterih mestnih kmetijah, predvsem pa v vodostnosti. Zali, v najmanjši vasi na selške občine, ki ima le eno hišo, tri prebivalce ... Najbrž je to na Slovenskem sploh edinstven?

Kar moram še spregovoriti: na partizanskih dneh na Blegošu. Nekdaj bili posebno divji zaradi akcije Oktarjevega bataljona na Blegošu (12. decembra 1941), ko je padlo na partizanski strelki kar dvatisoč deset okupatorjev vojakov.

Zato so hoteli povsem uničiti partizanske enote na Blegošu in v bližnjem gozu. Sistematično so jih obkolili z tam, ki so jih pritegnili z vsemi renske, pripeljali pa so policijsko vojaštvo tudi s Koroške in Štajerske. Računalno, da je takrat sodeloval na sovražnikov strani kar 2000. Obveščevalci so poročali, da samo od Kala do Prve ravni na goški cesti stalo 30 oklepnih vojakov blind. V eni sami koloni je peljalo Blegoš prek 120 kamionov.

In tako se je iznenadila podvorenost sicer za današnji čas, ko uporabne blegoške ceste. Zaradi to je stara jugoslovanska vojska, ki je bila zgrajena le do mesta, zdaj pa se jo je poslužil nemški okupator, da je zlahka pripeljal vojake v sicer tako visoko in dostopno gorovje ...

S svojimi silami je sovražnik, ki je v napad, pravzaprav v občino akcijo na črti Javorje-Blegoš. In sicer z namenom, da blokira blegoški gorski kompleks z vsemi strani. V noči med 1. in 2. avgustom 1942 sta se tako znašli obkoljeni partizanski enoti Simonov bataljon, ena četa Zdravkovega bataljona II. grupe odredov, Poljanska in Ščaka četa. — »Hajka« je potekala 5. avgusta, večjega uspeha pa viračnikova akcija ni dosegla. V del naših borcev se je prebil iz

Janez Vreček: »Če bo le vreme zdržalo, bomo dela zmogli. Hvaležni smo vsem, ki kakorkoli sodelujejo in nam pomagajo; še posebno Viliju Egartu iz Grabincovega Tozda Strojno kovinski obrati na Kokrici, kjer so nam omogočili strojni izkop ...«

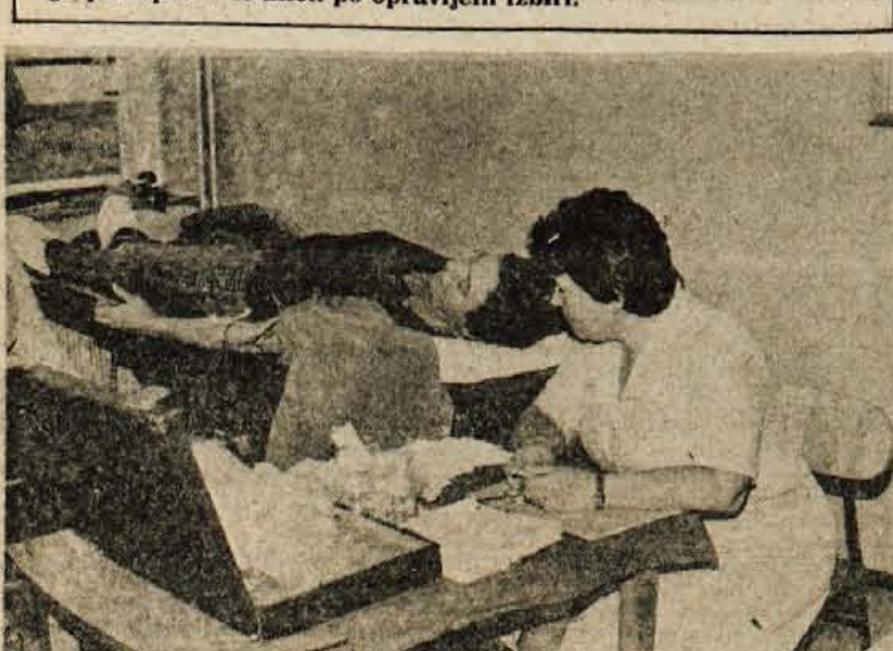
Dušan Zec, strojnik iz Grabincov: »Teren je sicer težak, vendar kar dobro napredujemo. Še kakšnih deset dni in izkop bo gotov. V desetih letih, od kar sem pri Grabincu, sem delal že v različnih krajih, vendar tolikšne zavzetosti krajancov nisem doživel še nikjer ...«

Čeprav je zima pred vratim in je delo okrog hiš pa na polju in v gozdu še nekaj, so krajani Možjance v glavnem na trasi. Sestajajo jih je, ki zmorcejo trdo terensko delo. Naredili so že prek 500 delovnih ur. Iz dve petinskeh združenih sredstev občine, prispevkov kmetijsko zemljiške skupnosti, Zavarovalnice Triglav, občinske gasilske zveze in prispevkov krajancov bodo zbrali okrog 2,5 milijona dinarjev. Dovolj ravno za material, izkop in strokovna dela. Razliko bodo prispevali z delom sami.

»Zadali smo si rok. Do občinskega praznika prihodnje leto mora biti akcija v celoti končana,« je povedal predsednik vaškega in gradbenega odbora ter član sveta krajevne skupnosti Janez Vreček. »Ob tej priliki se zahvaljujem vsem, ki so nam doslej kakorkoli pomagali in upam, da nam bodo tudi v prihodnji. Zahvala velja nenačadno tudi tistim delovnim organizacijam, ki so našim krajancem odobrile štiri dni izrednega dopusta za delo pri ojačitvi vodovoda.«

Vodice — Ženska desetina iz Gasilskega društva Šinkov turn je na zveznem tekmovanju gasilskih desetin v Kraljevu zasedla v kategoriji prostovoljnih gasilk 2. mesto. Ta uspeh so pod vodstvom mentorjev Žene Jenka, Alojza Kosca in Toneta Kunstja doseglo Cilka Marenčič, Majda Vrhovec, Irena in Ivanka Šijanec, Mija in Štefka Borčnik, Milana Kepic, Anice Hribar, Dragica Kosec in Sonja Lončar. Ostale srebrne medalje je plod dolgoletnega aktivnega delovanja v domačem gasilskem društvu; večino gasilk že celih deset let sodeluje v desetih vse pa so opravile tečaj za izprašanega gasilca. Dosežek je poplačen z trud med dolgotrajnimi vajami in napornimi tekmovanji, saj so morali najprej osvojiti prvo mesto na občinskim tekmovanjih, saj so morali prvenstvo. Po vrtniti so gasilkom pripravili in republiškem gasilskem sreprejem, kar dokazuje odmevnost njihovega uspeha. (fr)

Dober odziv na krvodajalsko akcijo — V radovljiski občini ta teden poteka krvodajalska akcija, po prvih podatkih je odziv nanjo dober. V Bohinju se je akcije udeležilo 314 krvodajalcev, na Bledu v prvih treh dneh 743, za četrtek podatkov še nimamo. Danes krvodajalska akcija poteka še v Kropi. — M. V.

A. Žalas

ta mesec na vrtu

V hujih zimah lahko trpi vinska trta zaradi mraza, zato jo moramo zaščititi. Najbolj preprosto je, da trto snamemo s špalirja in jo položimo po tleh. Vsako rastlino na raho zvijemo in ovijemo v slamo. Stare, visoke trte, moramo obložiti s smrečjem. Pri njih bi snemanje z ogrodja in ponovno privezovanje zahtevalo preveč časa. Pri nas tako zavarujiemo trto samo v najbolj neugodnih legah.

Preden trto položimo in zaščitimo pred mrazom, jo obrežemo. Ko jo spomladi odkrijemo, je za to ponavadi že prepozno in trte bi bile zaradi obilnega soljenja oslabljene.

Ce nameravamo sadno dreve beliti, moramo pred tem z debla in debelih vej ostrgati vso razpokano odmrlko skorjo. Pri tem pa ne smemo poškodovati mlade skorje. Poleg tega moramo pred strganjem na tla pogrnniti ponjave, kajti pod razpokano skorjo se skriva marsikšen škodljivec. Zato tudi moramo takoj sežgati vse, kar zberemo na ponjavah.

Beljenje sadnega drevja je dobro varstvo pred mrazom, ki povzroči pokanje debla. Premaz z apnenim beležem ne deluje omembne vredno na povzročitelje bolezni ali škodljivce. Pač pa varuje skorjo debla pred sončnimi žarki, da se čez dan preveč ne segreje, ponocci pa ne ohladji. Kjer uporabljamo za zimsko škropiljenje sadnega drevja karboneline, mu lahko dodamo nekoliko apnenega beleža. Tako lahko pregledamo, ce so bili vsi deli drevesa s škropivom dobro zadeti.

Ko listje povsem odpade, najlaže opazimo gnezda kravave uši in jih uničimo. Najboljši uspeh dosežemo, ce gnezda premažemo s čopičem, namočenim v pripravki iz organskih fosfornih estrov. Največjo pozornost moramo posvečati koreninskemu vratu dreves, na katerih smo opazili tega škodljivca. Okoli koreninskoga vrata odgrebemo zemljo in

ga naprašimo s prašivom organskega fosfornega estra.

Debla moramo pri vseh sadnih vrstah najkasneje novembra zavarovati pred divjadjo. Drevo moramo zavarovati tako, da zajci in kunci tudi pri debelem snegu ne morejo dosegati skorje debla ali vej. Drevna skorja najraje popoka na južni strani, kjer je deblo podnevi izpostavljeno sončnim žarkom, ponoči pa se deblo spet na hitro močno ohlaadi. Že od nekdaj so tudi zaradi tega premazali jeseni debla z apnenim beležem, ki odbija sončno svetlico. Ponekod na južno stran debla enostavno privežejo dovolj dolgo deščico. Kdor pa povije debla s slamo ali trakov močnejšega papirja, je ubil kar dve muhi na en mah, saj je tako zavaroval dreve pred zajci in pred zmrzljavo.

Novembra moramo stalno pregledovati lepljive trakove proti malemu zimskemu pedicu in skrbeti, da so stalno lepljivi. Listje, ki se prime lepljive traku, prav lahko postane most za samice malega zimskega pedica. Trak je včasih manj lepljiv tudi zaradi vremenskih vplivov. Če je lepljivost popustila, moramo premaz obnoviti. Sicer pa omogočajo lepljivi trakovi dober pregled, kako pogosto se povaja zimski pedic.

Preden zapade sneg, moramo pod drevjem še enkrat pregledati, ce nismo spregledali odpadnih obolelih sedežev. Pregledati moramo tudi krono. Tam pogosto se vise za monilio oboleli plodovi; če jih pustimo na drevesu, bodo v naslednjem letu pomagali širiti bolezni.

V vseh vetrovnih ali sicer izpostavljenih legah je priporočljivo, da jagode dodatno zavarujiemo pred mrazom. Če dajemo jagodam preprosto odejo iz smrečja, zimo mnogo bolje prestanejo. Te dajemo dodatno k običajni zaščiti z zemljoi.

smo prišli do polovice, je prišla tudi mama. Prinesla je malico. Usedli smo se na prazne gajbe in malicil. Nato smo nadaljevali z delom. Tisti krompir, ki je bil gnil, smo zakopali nazaj. Kar volja te je minevala, ko si videl toliko gnilega krompirja. Ko so bile vse zorane vrste pobrane in gajbe na vozu, smo šli na kosilo.

Doma smo krompir stresli v klet, da se je posusil. Po kosišu pa smo zoralni preostale vrste in začeli s pobiranjem. Popoldansko pobiranje se je zelo zavleklo. Tricetrt vrste mi je še preostalo. Nisem mogla več. Bila sem preutrujena. Ko so ostali končali z delom, smo se odpeljali domov. Ata mi je za plačilo dal 500,00 din in pa še dve gajbi krompirja. Drugi dan smo pomagali še teti. Tudi teta in strič sta mi obljubila za zasluzek krompir. Proti večeru pa je začelo deževati. Kar oddahnili smo si, ko je bil krompir pod streho.

Muslim, da sem ta denar in krompir zasluzila, saj sem dela celo dva dni. Bila sem pošteno utrujena, vendar se mi je to delo splačalo, saj nam ni bilo treba kupiti krompirja, pa tudi za žepino je nekaj ostalo.

Alenka Trček, 7. d
OS Ivan Tavčar, Gorenja vas

Alenka Trček, 7. d
OS France Prešeren, Kranj

Najprej smo morali z njive zgrabit požeto zelenje. Ko smo to opravili, je ata začel orati. Koja je vodila mami, nekaj časa tudi očka, at pa je držal za plug. Zorali so vsako drugo vrsto. Krompir je bil že na pogled zelo slab, ker je bilo veliko gnilega. Začeli smo pobirati. Vsak si je izbral eno vrsto. Ker je ata bolan, krompirja ni pobiral. Ko

Dobila sem vabilo za 16. srečanje pionirjev dopisnikov. Bila sem ga zelo vesela, a hrati presečena. Komaj sem dočakala petek, dan, ko smo se odpriali v Novo mesto. Pred solo smo se zbrali Alenka, Miran, tovarišica Gabrijelčič in jaz. Pot je bila dolga, a čudovita in nam je hitro minila. Zborno mesto je bilo v Domu JLA v Novem mestu. Spoznala sem svojo gostiteljico Maju. Bila mi je zelo všeč. Odpravili smo se na ogled mesta. Mesto mi je bilo všeč na prvi pogled. Videli smo nov hotel Metropol, nad njim pa Kapitel. Nekoli ga ne bom pozabila. Popoldan smo si ogledali film Ljudje ob Krki. Večer smo preživeli z Matejo Koležnikom. Igrali smo se razne igrice. Kmalu je prišla ura, ko smo se odpravili na domove svojih gostiteljev. Maja je bila darila, ki sem ga pripravila začno, zelo vesela. Zbudili sva se ob sedmih zjutraj. Ponovno smo

Snežana Kostič,
OS Peter Kavčič, Škofja Loka
dopisniški krožek

Iz šolskih klopi

IZ ŠOLSKIH KLOPI, ZA DOM IN DRUŽINO

dobrote iz kuhinj drugih narodov

PIROŠKE Z MESNIM NADEVOM

Piroške izvirajo iz klasične ruske kuhinje. Izredno okusni so. Nekaj podobnega kot naši žepki polnjeni z mesnim nadom. Poskusite jih narediti.

Za testo potrebujete 250 g muke, sol, 100 g ledeno hladne marmarino, 65 g ledene svinjske manti, 3 žlice ledeno hladne vode, moko za posipanje. Za nadev pa potrebujemo 25 g masla, 125 g čebule, 250 g puste seseckljane govedine, 1 trdo kuhanja jajce, 2 žlice svežega komarčka (sladki Janež, koprc) sol, črni poper, moko za posipanje, marmarino za pekač, 1 rumenjak, 1 žlico mleka.

Moko in sol stresemo v skledo. Dodamo marmarino in mast. Z nožem na hitro sesekljamo. Na moko zlijemo ledeno mrzlo vodo. Na hitro s hladnima rokama zgnetemo trdo testo. Pokrito postavimo za 1 uro v hladilnik.

Nato testo na pomokani deski razvaljamo v 50 cm dolg in 10 cm širok kos. Testo trikrat prepognemo, spet razvaljamo in prepognemo. Dvakrat ponovimo. Prepogneno testo pokrijemo in postavimo za 1 uro v hladilnik.

Medtem pripravimo nadev. Maslo segrejemo v ponji. Čebulo olupimo, drobno sesekljamo, damo na maslo. V 5 minutah preprazimo, da postane steklasta. Dodamo meso, z vilico ga stlačimo, da pokrije celo dno ponve. 10 minut prazimo in nehnno mešamo. Meso zmeljemo na strojku za mletje mesa (fino mletje) in ga v posebni skledi zmešamo s sesekljanim jajcem, opranim, posušenim in na drobno narezanim komarčkom, soljo in poprom. Testo vzamemo iz hladilnika. Na pomokani deski ga zvaljamo 3 mm debelo. Z okroglim modelom ali kozarcem izrezujemo kroge s premerom 8 cm. Na vsak krog damo po žličko nadeva in ga z žličko nekoliko potlačimo. Testo prepognemo kot žepki in ob robu pritisnemo. Polagamo na pomaščen pekač in postavimo v pečico. 10 minut pred koncem pečenja stepenom rumenjak z mlekom. S tem pre-

mažemo piroške. Še enkrat postavimo v pečico in do konca spremo. (pečica naj bo segreta na 200 stopinj, pečemo pa skupno 40 minut). Pri eni peki dobimo 26 pirošk.

Prepir je dim ljubezni

Borne

Prepir zaljubljenih je obnavljanje ljubezni

Terenc

OZIMNICA

Tradicionalni paketi
ETA OZIMNICE
že v vseh živilskih trgovinah

Ali se že lahko dotakneš prstov na nogah?
— To se ne, vidim jih pa že!

kdaj klicati zdravnika na dom

Zaradi lažjega razumevanja bomo razdelili zdravniške obiske na bolnikovem domu na dva dela: v najnem primeru kličemo zdravnika, ker bolnik zelo trpi ali pa se bojimo, da bo prišel, ko bo mogel. Zdravnik presodi, da prevoz ali hoja v zdravstveni dom ne pride v poštov, ni pa potrebnna naglica: starost ali težka invalidnost, duševna motenost, težka telesna skačenost, zvišana temperatura – pa niti prevoza v ambulantu, ce se za obisk ne mudri.

Ne bomo izdajali posebne poklicne skrivnosti, ce enostavno prepisemo iz posebnega pravilnika, v katerih primerih je zdravnik dolžan na obisk oditi takoj, brez odlašanja (nujni obiski):

nezavesten bolnik ali poškodovanec (nezavestnega otroka lahko prepeljemo v zdravstveni dom).

dušenje ali zadušitev (utopijenec, obešenec, udarec električnega toka ali strele itd.)

srčna, možganska ali pljučna kap nevzdržne bolezine in zelo visoka temperatura, ce bolnik ni sposoben za prevoz ali prevoza ni moč zagotoviti

močna krvavitev iz pljuč ali prebavil oziroma rodil

nenaeden porod doma (v spremstvu medicinske sestre – babice)

težka poškoda z večjo krvavitvijo, poškodbo hrbitenice in notranjih organov

prometna nesreča ali nesreča v tovarni ali na polju, v gozdu itd., ce je podan sum za težje poškodbe ali ce je poškodovanih več oseb nemiren ali nekritičen duševni bolnik in poskus samomora.

Zdravnika boste klicali takoj, ko ste ugotovili, za kaj pravzaprav gre in kakšno je stanje bolnika ali ponesrečenca. Že pred klicanjem (če ste sami) ali med klicanjem pomoči (če

vas je več) boste nudili pomoči potrebnemu ustrezno prvo pomoč, o kateri bomo spregovorili kasneje.

Ce ne gre za nujen obisk, se bolnik ali njegovi svojci oziroma patronažna medicinska sestra dogovarjajo za obisk z zdravnikom, ki bo prišel, ko bo mogel. Zdravnik presodi, da prevoz ali hoja v zdravstveni dom ne pride v poštov, ni pa potrebnna naglica: starost ali težka invalidnost, duševna motenost, težka telesna skačenost, zvišana temperatura – pa niti prevoza v ambulantu, poslabšanje že znane bolezni, kontrola zdravljenja in nega na domu, ugotovitev socialnega stanja v domačem okolju, obiski zaradi vsakodnevni inkjekcij trpečemu ali bolniku s sladkorom bolezni (lahko medicinska sestra). Zdravnik lahko organizira tudi obisk specialista in zobozdravnika na bolnikovem domu.

Ce gre za nujen obisk, ne isčite predlog svojega zdravnika; največ po dveh neuspodite klici svojega zdravnika se obrnite na delno službo v zdravstvenem domu, kjer je stalno prisotna medicinska sestra, tudi ce je zdravnik na terenu. V zdravstveni postaji ni stalne sestre, zato izven rednega delovnega časa poiščite zdravnika, ki je v stalni prisotnosti, ce pa ga ni, kličite neposredno na žurno ambulanto v zdravstvenem domu (npr. na Jesenice iz Kranjske gore, v Škofje Loko iz obrežnih dolin itd.).

Vselej, kadar imate prevoz v zdravstveni dom in je prevoz glede na stanje bolnika ali poškodovanca možen (je pri zavesti, otrok, nima poškodovanec hrbitenice), boste s takojnimi prevozom v zdravstveni dom močno skrajšali čas med nastankom nujnosti in pregledom, kar je pogosto odločilno za izid bolnega.

O tem, kako kličemo zdravnika na dom, pa prihodnjici.

dr. Tone KOŠIR

Domače živali

Imeli smo mucka, majhen je bil, ptičke preganjal, pa miške lovil.

Imeli smo kužka, strašen je bil, je skakal po vrtu, pa mucka podil.

Imeli smo zajčka, ljubek je bil, korenček pojedel, pa hitro se skril.

Tomaž Meglič, 7. c
OS heroja Bračiča, Tržič

Stefan je najboljši risar, spis njegov bogat in pisan.

Marija tiha je kot miš, pri njej lahko prav vse dobiš.

Slavko rad s sošolci razpravlja, pri fotokrožku nas v dobro voljo spravlja.

Vanja se po dveh sklanjavi sklanja, blagajniške posle natančno opravlja.

Vesna ni pomlad, je sošolka, ki lahko jo imaš rad.

Barbara redno h krožku hodi in oblači se po modi.

Venesa je predsednica razreda,

Štefan zmeraj rad jo gleda.

Andrejka je zgodovinar pravi, vse dogodek ima v glavi.

Renata rada se frizira, in po Bledu večkrat špancirja.

Tovarišica Vikica razrednica kaže naša, vse pove, če kdo kaj jo upraša.

Nikdar se ne razjezi, a nemirne kar s pogledom umiri.

Vesna Sukšić, 7. b
OS bratov Žvan, Gorje literarni krožek

Kdor ne dela, naj tudi ne je (basen)

Zapihal je hladen jutranji vetrč in zazibal drobno rastlinco. Z modrega cveta je zazehala debela čmrljeva glava. Lest se je skobacal na zelen list cvetlice in se pretegnil.

Začel je misliti, kam bi šel na potep za dan. Sit je bil še prejšnjega dne, zato ga ni nič veselilo med cvetlicami. Poletel je zdravstveni postajni čas počitovanje zdravnika, ki je v stalni prisotnosti, ce pa ga ni, kličite neposredno na žurno ambulanto v zdravstvenem domu (npr. na Jesenice iz Kranjske gore, v Škofje Loko iz obrežnih dolin itd.).

Ob bližnji smrek je stalno mrvljisce. Mravlje so se po svetovale, kako bi odnesle velikanski sladkorček pod božično marjetko. Ko čmrlj to vidi, se nesramno zasmije in reče: »Kako ste se neumne! Poglejte mene, kako sem debel, pa mi treba za to ničesar narediti. Pa tudi, zakaj bi delal za druge? Vsak naj skrbti zase.« Mravljje na to lahkomiselnost niso rekli ničesar, naprej so pridno opravljale svoje delo.

Kmalu je prišla jesen in pred vrati je bila zima. Mravljje so brez skrbki hodile na svoje zadnje jesensko delo, saj so imeli v svojem domku obilo zaloge za dolgo zimo. Čmrlja je pa vedno bolj grabil mraz. Le sem in tja je našel drobno

Natakar in kuhar nista več manjvredna poklica

Še nedolgo tega je bil natakar ali kuhar poklic, ki so ga mladi gledali postrani. K sreči se stvari spreminja, vse več domačih deklet in fantov se odloča zanju. Vabi jih zanesljiva štipendija, še bolj zanesljiva zaposlitev po končani šoli, posebno mikaven pa je seveda dober zaslužek.

Nekaj gre pripisati drugačnim časom, nekaj so naredili sami, tako da si danes v blejski gostinske šoli z rožnatimi barvami slikajo prihodnost.

Skorajda so že pozabljeni časi, ko je blejska gostinska šola nekako visela v zraku. Časi, ko je bilo na šolskem hodniku redko slišati domačo govorico, saj so »neugledno« šolo polnili predvsem učenci iz drugih republik. Rezumljivo, da so bile njihove oči uprite domov. Mnogi so po končani šoli odšli, tisti, ki so ostajali, pa so potrebovali dosti časa, da so se vživeli v kraj in da so rešili svoj stanovanjski problem. S turističnim krajem pa morajo živeti predvsem domačini, zanje mora veljati gostinski poklic kot ugleden.

Letos se je zasukalo. V blejski gostinsko šolo se je vpisalo sto učencev, med njimi so le trije iz drugih republik. V glavnem gorenjska dekleta in fantje, od Jesenice do Poljan in Železnika. Resda zanimanje za poklic natakarja in kuharja na Gorenjskem še ni tolikšno, kot bi lahko bilo, saj bi blejska šola zmogla v prvi letnik vpisati 120 učencev. Toda zasukalo se je vendarle, vnaprej pa bo treba delati na tem, da gostinska šola ne bo več namenjena le osmošolcem z zadostnim ali dobrim spričevalom, temveč tudi prav dobrim in odličnjakom. Gostinska šola bo postala popolna srednja šola, s čimer bo odprta pot nadaljnemu izobraževanju. Prav slednje je namreč največja ovira, da se danes boljši učenci ne odločajo zadnjo.

Dejali smo, da se je na blejski gostinske šoli zasukalo zaradi drugačnih časov. V naši družbi dajemo razvoju turizma vse večji poudarek. To za mladino pomeni, da bo v turizmu in gostinstvu zlahka našla delo. Z zaposlitvijo je danes vse težje in nič ne pomaga diploma v žepu, če ni ustreznega dela. Tudi šolanje postaja vse dražje. V obeh pogledih je blejska gostinska šola vabljava. Letos so vsi učenci prvega letnika dobili štipendije, saj jih je bilo na Gorenjskem razpisanih 90. Pred kratkim smo dobili ponudbo kranjskih Živil, ki želijo podeliti 10 štipendij. Zaman sem v prvem letniku iskal učenca, ki bi bil brez nje, nam je povedal **ravnatelj Branko Škrlič**. V prvem letniku štipendija znaša 5 tisoč dinarjev, učencem pa v šoli skušajo pomagati tudi pri knjigah, ki so prvi letnik veljale več kot 5 tisoč dinarjev. Učenci si jih za skromno obrabnino lahko izposodijo.

Zaposlitev po končani šoli je zanesljiva. Tudi dober zaslužek se jim obeta. Na Bledu je Hotelsko turistično podjetje v zadnjih letih veliko naredilo za boljše osebne dohodek in zaustavilo množično odhajanje gostincev v tovarne. Natakar danes v sezoni zasluži od 30 do 35 tisoč dinarjev, zagotovljenih ima tudi 30 tisočakov osebnega dohodka izven sezone. Prav toliko zasluži dober kuhanec, če pa je vodja hotelske kuhinje, se mu osebni dohodek povzpne na 50 tisočakov. Odlični kuhanji zaslužijo tudi več. Tudi odličen natakar lah-

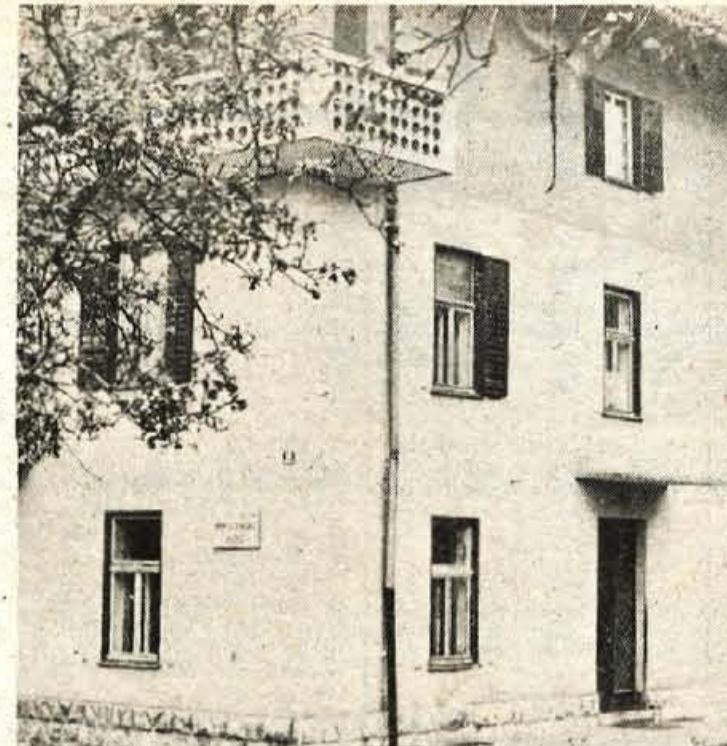
ko zasluži več, pri čemer seveda ne smemo pozabiti še naptinnej.

V blejski gostinske šoli so se zares potrudili. Vsako leto gre do po osnovnih šolah. Že februarju bodo spet začeli z akcijo. Osnovnošolcem predstavijo poklic natakarja in kuharja. Zainteresirane nato považajo v šolo in jim pokažejo, kako poteka pouk, posebej praktični. V sproščenem pogovoru, brez »učiteljskega nadzora« učenci svojim morebitnim naslednikom povedo, kako je v šoli.

Blejska gostinska šola se je posebej v zadnjem letu, ko je prevzel krmilo ravnatelj Branko Škrlič, resnično odprla okljuk. Odlično sodelujejo z blejskim turističnim gospodarstvom, posebej s HTP, ravnatelja vabijo na vse sestanke turistične poslovne skupnosti. Res mu to vzame veliko časa in se zato manj lahko posveča strokovnemu delu v šoli, toda nujno je, da je šola v središču dogajanja, da pozna želje turističnega gospodarstva in obratno.

Med oblikami dobrega sodelovanja velja omeniti sporazum, ki ga je šola nedavno podpisala s HTP o delnem finančiranju obnove doma učencev. Poslopje je potrebno temeljite prenove, interes imata tako šola kot HTP, ki namerava dom v poletnem času usposobiti za bivanje sezonskih delavcev.

Že velikokrat omenjeni problem blejske gostinske šole je uvedba pete stopnje, s čimer bi postala popolna srednja šo-

Blejska gostinska šola zadnja leta dobro sodeluje z blejskim turističnim gospodarstvom. Pri obnovi dotrajanega doma učencev je našla skupni interes s HTP, ki bo sofinanciral obnovo, poleti pa bodo v njem lahko bivali sezonski gostinski delavci.

la in vabliva tudi za boljše učence. Korak, ki seveda zahteva veliko dogovarjanj in utejetevanja v okviru celotne šolske mreže v Sloveniji. Kaj rado se namreč dogaja, da imajo monopol sole v Ljubljani. Občasno je slišati celo glasove, da Blej je ne bi imel več gostinske šole, da bi bile srednje gostinske šole le v Ljubljani, Mariboru in Izoli. Na Gorenjskem seveda vsi po vrsti zagovarjajo blejsko šolo, saj si je težko zamisliti, da turistični kraji kot so Bled, Bohinj in Kranjska gora ne bi skrbeli za šolanje svojih bodočih delavcev. V času, ko tudi na Gorenjskem dajemo velik poudarek razvoju turizma, bi bilo ukinjanje šole hudo nespatmetno.

Vse bolj se kaže, da je usmerjeno izobraževanje preveč zapostavilo praktično delo. To velja tudi za gostinsko šolo. Učenci so poprej pol leta delali praktično, sedaj imajo v pr-

vem in drugem letniku le po 14 dni prakse, v tretjem pa tri tedne. Nekdanje praktično delo naj bi nadomestilo šest do osem mesečno pripravljenštvo. Vendar prve izkušnje kažejo, da je vzporednost prakse in teorije nenadomestljiva, vsaj pri poklicih, kot sta natakar in kuhanec.

Drugod po svetu, kjer turizem bolje obvladajo kot pri nas, na gostinske šolah pripravljajo velik pomen vzgoji, ne le učenju. Slederni učenec te prijazno pozdravi, nešteto vlijudnih pozdravov sliši, je neko dejal direktor Kompsa Egon Conradi, ko je pripovedoval o obisku ene zahodnonemškej gostinskej šoli.

M. Volčjak

Opek

V kranjski Opeki z dodatki galvaniziranih miligramske do

— Za takšno vrednost v drugih slovenskih približni oceni je bilo primereno.

Kranj — Še vedno so najboljše rešitve in do preproste in početne na Gorenjskem začeli skupne mulje, to je ostanki delavi kovin, mešati katere se pri visokih temperaturah speče opeka, nujno trebna draga investicija kar je bilo treba storiti. Dodatek mulja z letoma pravljeni mešanici za sicer dva do tri kg mulje na gline. Ta dodatek pa enega do dva odsotnika opeke, to pa je tako močno tudi z laboratorijsko težko določiti, kje so bili ostanki kovin in katere niso bili. Najbolj primerjava, da je potreben opeki dodano v krovne gramov kovin, kot jih je primer v enem litru mizine vode.

Galvanski mulji so blem sumazane industrije. V Sloveniji je težko kovin, vsako leto okoli 40 na Gorenjskem, pa približno 300 ton. Delovkov so komunalna podzemna odlagala v posebni gališča, del pa je izgnano kam v reke, morda težko talinico. Prav končnih težkih kovin v podzemju je treba najbolj biti.

Na Gorenjskem so vodnogospodarski lahko vsem, ki se ukrepa obdelavo kovin in se rajo galvanski mulji, kam z njimi. V Kranjski Opekarne, so od leta 1980 mladi do novembra

MLEKO POD DROBNOGLEDOM

Črno in belo mleko

V razmerah, ko je povpraševanje po mleku večje od ponudbe, vsak liter mleka ne glede na kakovost, dobro v prodajo. Noben skrivnost ni, da nekateri gorenjski kmetje oddajo z enim mililitrom mleka tudi 500 milijonov bakterij. Pravilnik o kakovosti mleka mlečnih izdelkov določa, da je lahko v tisočinku litra največ tri milijone organizmov.

Kranj — Med jugoslovenskimi republikami imajo le Slovenija ter občasno tudi Hrvatska in ožja Srbija presežke mleka, povsod drugod je od kup manjši od potreb. Presežljivo je, da celo Vojvodina, ki ima zaradi obilja koruze dobre možnosti za razvoj živilnega, uvaža mleko in mlečne izdelke. V takšnih razmerah, ko mleka še vedno primanjkuje, se tudi v vseh 16 slovenskih mlekarneh prizadevajo, da bi ga čim več odkupili. Na Gorenjskem so zadnja leta povečali predelovalne zmogljivosti v kranjski in bohinjski mlekarne. Kranjska odkupuje mleko z vse Gorenjske, razen s škofjeloškega in bohinjskega področja, in ga ima kljub temu še vedno premalo, da ji ga ne bi bilo treba kupovati drugod.

Zanemarjena čistoča

V razmerah, ko gre vsak liter mleka dobro v prodajo, so reje pozabili na zadostno čistočo v hlevih ter v hladilnih in molznih napravah, zato je mleko premalo čisto. Po pravilniku o kakovosti mleka in mlečnih izdelkov je lahko v enem mililitru največ tri milijona bakterij; dejansko pa mlekarne predelujejo mleko, v katerem jih je najmanj dvakrat več. Mnogi bodo bržas očitali, da so merila prestroga. Ne bo držalo! Naši sosedje Avstriji, s katerimi se tako radi primerjam, so še zahtevnejši, prav tako Francozi. Da o Svica, ki dopuščajo v enem

mililitru največ 60 tisoč bakterij, niti ne govorimo.

V Živinorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske, ki v svojem laboratoriju ugotavlja higieničko kakovost mleka, so lani prešeli bakterije v 2916 vzorcev mleka. Rezultati zaskrbljujejo in kažejo na zanesljivo skrb za čistočo na gorenjskih kmetijah. Manj kot polovica vzorcev (1271) je vsebovala neoporečno mleko (manj kot tri milijone bakterij). V 1192 vzorceh so našeli od 3 do 50 milijonov mikroorganizmov in v 453 več kot 50 milijonov. V zavodu so po sebe kontrolirali kakovost mleka tudi na nekaterih večjih, v priejo mleka usmerjenih kmetijah, in na posestvih Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske. Med 173 vzorci je bila le petina (34) oporečnih.

Znan je, da je skrb za čistočo veliko večja na kmetijah, kjer je prijeja mleka glavni dohodkovni vir. Povsem drugače pa je na področjih (na primer v nekaterih vseh na Cerkljanskem ter v Mavčičah in bližnjih krajih), kjer je največ zasluga od krompirja oz. romana od lesa. Ugotovitev lahko potrdimo z naslednjim primerjavo: od 25 vzorcev mleka, ki so jih letos 27. septembra vzel v zbiralnici v Ratečah, je bilo 19 neoporečnih in 6 oporečnih. Dan poprej, 26. septembra, so prešeli bakterije tudi v 27 vzorcev mleka iz velesovške zbiralnice. Rezultat je bil veliko slabši kot v Ratečah: le en vzorec je ustrezal predpisom o kakovosti mleka, vsi ostali ne. Sedem kmetov je tistega dne oddalo mleko, ki je v

Znova sem začel živeti

Prijetno je v tej novembrski čemernosti srečati vedrega in prijaznega človeka, ki s pravo delovno vnemo obvlada troje telefonskih central, medtem pa se že vnaprej veseli popoldanske šahovske partie, družinske idile, pogovora s sinovi in srečanja s tovarisci v društvu. Ta človek je **Zvone Pirc**. Na ulici je včasih deležen pomilovalnega pogleda, češ »kaj pa se je temu revezu zgordilo«. Danes 39-letni Zvone je namreč že kot otrok izgubil vid in obe roki. A zaradi tega še zdaleč ni revez. Z naomajno voljo, duhovno širino in neumornost delavnosti se je spoprijel z življem. Danes je zadovoljen. Ne počuti se invalida, odvisnega od sočutja soljudi. Dela in živi docela samostojno. Sam hodi na delo, le pri kakih ročnih delih mu pomorcejo sivo.

Komaj desetletnemu zavedemu dečku, ki je s tovarši na paši raziskoval vsebinu privlačne rdeče škatlice, je eksplozija italijanske ročne mine odtrgala obe roki in mu skoraj povsem vzela vid. Ko so po zdravljenju v bolnišnici pominile bolečine in je ozdravel, se je moral privaditi novemu, okrenjenemu življenu. Dokler je doma na Dolenskem hodil v redno osnovno šolo, je bilo težko. Ko pa se je na nasvet zavaskega predsednika slepih vpisal v ljubljanski zavod za slepo mladino, se je zanj začelo novo življenje. Naučil se je brati Braillovo pisavo za slepe. Brajl je z ustnicami. V zavodu se je izučil za telefonista. Poklic in vse, česar se je vzavodu naučil, mu je omogočilo, da danes lahko živi in dela kot drugi ljudje in da njegovo življenje ni več okrnjeno.

Po šoli lep čas ni mogel najti dela. Na Dolenskem in njegovih mladih letih ni bilo pravega rezumevanja za invalide. Kako leto so ga preživljali starši, nato je prišel v novo osnovani Center slepih v Škofje Loko in tu zasedel svojo prvo delovno mesto. Od tedaj živi na Gorenjskem. V Kranju si je ustvaril družino, nato dobil mesto telefonista v Tekstilni šoli, pred 13 leti pa v Elektro v nebottiku, kjer je še danes. Kakih devet ali deset let ima še do pokoja (beneficiran devorni staž mu za kakih osem let skrajšuje delovno dobo), vendar verjetno ne bo vsega odslužil. Določ, ki je prirejeno njegovemu invalidnosti, ga sicer zadovoljuje, vendar je utrudljivo in psihično ubijajoče, saj v centrali ni nikdar mirnega trenutka.

Da je lahko klub invalidnosti na novo zaživel, mu je poleg poklica pomagala tudi njegova zagušana in neumorna aktivnost v

Društvo civilnih invalidov vojne in Zveza slepih Gorenjske. Igral je tudi šah in še danes rad odigra partijo ali dve, da si razbistri duha. Ko je bil mlajši, se je ukvarjal tudi z atletiko. Bil je prvi predsednik športne sekcije v društvu. Danes je vsa njegova telesna aktivnost pešačenje na delo in domov. Poti s Planine v mesto je že tako vajan, da mu komaj kdaj negotovo zastane korak. Zasluga, da danes živi zadovoljno in počno življenje, je pripisati tudi njegovi družini, ki je Zvoneovo invalidnost sprejelo kot pač eno od osebnostnih lastnosti, s katero se da živeti.

»Zadovoljen sem,« pravi Zvone Pirc.

»Vsem, ki so telesno prizadeti kot jaz, bi želel isto. To samozavest je moč doseči z neprestano telesno in duševno aktivnostjo, z delom med ljudmi, z družabnim življienjem. Kdor pa se zapira vase, pestuje svoje kompleksa in sameva s svojo invalidnostjo, si zelo otežuje življenje. Na srečo je naše življenje zdaj lažje tudi zaradi strpnješega odnosa zdravim. Zlasti v mestu je manj ponjavljene pomilovanja, saj se ljudje nedvomno zavedajo, da se kaj podobnega vsakomur lahko že jutri pripeti.«

D. Z. Žlebir

KAMEN SPOTIN

hko tudi varuje okolje

zazisču že pol leta serijsko izdelujejo opeko
ja — Visoka vročina spremeni
stopne spojine, ki povečujejo trdnost opeke
delavo galvanskih muljev se zanimajo tudi
vrah — Samo na Gorenjskem se zbere po
300 ton galvanskih muljev, za katere doslej
shranjevanja

te okoli 80 ton galvan-
mulja. Zapeči ni ravno
beseda za spajanje do-
kovin z aluminosilikati,
pričevamo tudi glino.
vručini okoli 900 sto-
t pri kateri se peče ope-
ko pa je tudi pri ce-
se namreč oksidi tež-
kovin trdno vežejo z glino
in nehlupne spojine.
ni nikakor ni povsem
pravi mag. Drago
trokovni svetovalec pri
Kranj, ki je skupaj s
Bogomirjem Koželjem
način termične imobili-

zacijske galvanskih muljev, le
lotil se tega doslej še ni nihče.
Na pobudo odbora za sekun-
darne surovine pri Gospodars-
ki zbornici Slovenije se je te-
ga problema lotila skupina
strokovnjakov in rezultati so
tu. Prednost tega način so šte-
vilne: namesto drage deponije,
ki jo je treba leta in leta nad-
zorovati, se s topotno obdelava-
vovine shranijo neškodljivo,
celo na korensten način.
Opeka namreč pridobi na trdnosti,
ostale njene lastnosti (teža, barva in podobno) pa se
ne spremene. Pomembno pa

ZALIKE — Že na pogled, še bolj pa z laboratorijsko analizo
kot, kateri opeki je dodan galvanski mulj. Preprost
mag., ki so ga začeli v kranjski opekarni, bodo posnemali
mag. — Foto: L. M.

je, da smo kovine odtegnili ti-
stemu okolju, v katerem bi v
koncentrirani obliki lahko
škodovale, medtem ko je
opeka s temi dodatki tudi s san-
itarno higienško vidika
neoporečna.«

Trenutno le v kranjski ope-
karni izdelujejo opeko z dodat-
ki filtriranih ostankov galvan-
skih muljev. Tako opekarji
mimogrede, le z zamahom lo-
pate, prispevajo k varstvu okol-
ja. Filtrirane ostanke muljev
trenutno še hranijo v plasti-
čnih vrečah, prav zdaj pa gra-
dijo prizidek skladišča, kjer bo
možno hraniti te vrste poseb-
nih odpadkov v specialnih za-
bojnikih. Za tako uporabo gal-
vanskih muljev v opekarski
industriji se zanimajo tudi
drugod po Sloveniji. Poskusno
je delajo opeko z dodatkom
galvanskih muljev v opekarni
Gornja Radgona, verjetno pa
se bodo tega lotili še kje, naj-
verjetnejše tam, kjer je blizu
industrija, ki ima po več sto
ton teh odpakov letno.

»Doslej se je izkazalo,« pravi
mag. Vuk, »da se je tako najla-
že in celo koristno znebiti gal-
vanskih muljev. To so potrdile
tudi raziskave, ki so jih opravili
na Univerzi Maribor, na
Visoki šoli za organizacijo dela
v Kranju in v KOGP Kranj.
Metoda je bila prijavljena tudi
Zveznemu zavodu za patente.
Na Gorenjskem, že nekaj več-
jih delovnih organizacij oddaja
te vrste odpadkov opekarni v
Stražišču, problem pa so še
vedno galvanske gošče. Vsi
namreč nimajo filtrirnih pre-
vodov zasebnih obrtnikov, za-
to gošče hranijo le v posebnih
bazenih, od koder največkrat
izginejo v kanale. Te gošče pa
so prav tako uporabne in sicer
za vlaženje gline posebno po-
leti, v nadaljnjem postopku pa
je vse enako — miligrami
kovin v opeki postanejo ne-
topljeni.«

L. M.

bo in dobro mleko je premaj-
hna, da bi kmetje bolj poskrbeli
za čistočo v hlevu in pri
molži.«

Če je mleko oporečno (re-
duktazni preskus ne zdrži
dveh ur), dobri kmet zanj desetino
manj in izgubi pri vsakem
litru še 60 par republike pre-
mije, kmetje iz hribovskih
predelov pa razen tega še ob-
činsko premijo. Celotni odbitek
znaša v ravnini vsega skupaj
nekaj več kot 4 dinarjev, v
hribih okrog 7 dinarjev. Skupina
za pospeševanje kakovosti
je zato predlagala, da bi že na-
slednje leto povečali razliko
pri plačilu neoporečnega in
slabega mleka. Predlaga, da bi
kmetje za oddano mleko, ki bi
v času od 1. aprila do 31. okto-
bra zdržalo reduktazni pre-
skus štiri ure in v času od
1. novembra do 31. marca pet
ur, dobili še dodatno plačilo v
višini 4,50 dinarja za liter. Na
Gorenjskem bi za tovrstno
spodbujanje kakovostne prire-
je mleka potrebovali v prihod-
njem letu 70 milijonov dinarjev.
O predlogu bodo kmalu
razpravljalci občinski interven-
cijski skladni.

C. Zaplotnik

V DELNICAH SO NAŠLI KURIRSKO VREČO IZ LETA 1944

Prečitaj in daj naprej

*Ne vidiš zarje,
ki na vzhodu vstaja?
Sumenja mar ne čuješ,
ki narašča?
Že dviga se,
že spone trga raja,
tačiteljev se našli strah polašča!*

*Oj le šumi gozd zeleni,
pesem poj o davnih dneh.
Saj ne veš kako je meni,
ko presam živim na tujih tleh!*

Verzi, prepisani z obledeli in obje-
deni nekdanje nemške kennkarte,
so bili napisani med vojno. Okorna
pisava kaže na roko delavca ali kme-
ta, ki je med vojno v pesem preil
svoja občutja. Skupaj s kurirsko vre-
čo so verze našli letos poleti pri pre-
krivanju Podprevcovega kozolca v
Delnicah v Poljanski dolini.

Ženina mama je povedala, da so
se pri njih srečevali kurirji in na kozolcu
večkrat prenočevali. Vrečo je
prav gotovo nekdo od njih spravil ali
pozabil, kasneje padel in vreča je
ostala skrita za tramom kozolca do-
brej 40 let. Najbrž je ne bi nikdar na-
šli, če letos ne bi prekrivali kozolca,«
pripoveduje Milenko Drobniak, na-
čelnik vojaškega kluba v vojašnici
Stane Zagor v Kranju, ki je večino
dokumentov zbral in jih shranil.
»Škoda je le, da je vreča preperela in
da se je precej papirjev zlepilo na
ovočeno platno in so praktično ne-
uporabni, oziroma so hkrati z vrečo,
ko so vrgli dol, razpadli.«

Razen že omenjene karte in pesmi
je bila v vreči še vrsta dokumentov
in pisem, ki so datirana z decem-
brom 1943 in januarjem 1944. V njej
so bila navodila za delovanje part-
iskskih organizacij na terenu, vpraša-
nja in direktive okrožnim odborom
ZSM na Gorenjskem, terenskim o-
dborom in tovariškim odborom Delav-
ske enotnosti, okrožnica okrožnim
sekretarjem in aktivistom OF, ki jo
je podpisal Sluga Jozef Lenart, refer-
rat tovariša Petra in Kristofa, pismo,
ki ga je pisal Boris Kidrič okrožnim
aktivistom OF decembra 1943 leta,
pismo, ki ga je poslal okrožnim in
rajonskim odborom Zveze slovenske
mladine sekretar glavnega odbora
ZSM Mitja Vošnjak, razna navodila
in podobni dokumenti.

PETKOV PORTRET

Greta Rozman

Kranj — Greta je bila že od nekdaj krikega videza. Vendar se zdaj le smeje, ko se spominja, da je kot suhla-
ta gimnazijka morala nositi v opravičilo zdravniška spri-
čevala, ker ni zmogla prevra-
la pri telovadbi. No, tega še sedaj ne mara, toda dobra
ura telovadbe v okviru Parti-
zana dvakrat na teden lahko
mine tudi brez takega preku-
čevanja. Le brez tekana
najbrž ne bi mogla več. Tako
kot si nekateri utragajo vsak
dan pol ure ali uro za spre-
hod, si Greta Rozmanova
utrga uro na dan za tek. Ven-
dar utrgati niti ni prava beseda.
Ko tek preide v krov-
tok, pomeni le še sprostitev.
To je ura, ko pozabiš na velike ali majhne sitnosti vsak-
danika. Tudi kasneje, ko prijetna
utrujenost počasi popušča, še vedno ostaja pri-
jeten občutek: to, da se z na-
prezanjem mišic in srca ne-
kaj storil za svoje zdravje, pa
tudi to, da lahko med tekom
obvladuješ telo, skrbi in te-
zave, ki jih prinosa življenje.
Podoben občutek pozna vsa-
kdo, ki rad zahaja v gore — v
višine se dvigneš ves lahek,
razbremenjen vsakodnevnih
skrbiv in tegob.

Če bi pred desetimi leti, ko
se je začela zanimati za re-
kreativno vadbo, najprej v
okviru Partizana, nato pa se
je tek nekako pritaknil sam
od sebe, kdo menil, da bo pri
43 letih tekla še maraton, najbrž ne bi verjela. Danes
razmišlja drugače, posebno
še, ko odkriva, da z leti ravno
prav odmerjen trening celo
več sposobnost, vztrajnost
in moč. Ko je konec oktobra
letos prvikrat tekla 42 km, je
bila na cilju, ki ga je pretekla
z roko v roki s Filipovičevom,
še tako sveža, da bi brez te-
zav tekla še nekaj kilomet-

trov. Ne glede na to, da so ji
po njenem mnenju sodniki

neupravičeno odvzeli prvo
mesto, pa letosnjih osem-
najst ali dvajset kolajn za prva
v druga mesta ne pomenu-
ni, da živi le za najrazličnej-
še vztrajnostne preskuse.
Povsem preprosto k takemu
nacinu življenja, ko je dan
brez petih ali desetih kilomet-
rov teka izgubljen, sodi tudi
merjenje z drugimi tekači.
Odločno pa je proti vsakemu
naprejanju, pretiravanju ali
loviljenju rekordov, dokazova-
vanju, kaj zmoreš. Nikdar ne
tekmuje s časom, pač po svojih sposobnostih. Ne taji, da
je prijetno prehitavati mlaj-
še, vendar je to ne zapelje,
da bi pretiravala. Sicer pa se
ji zdi, da v pretiravanju kaj
radi zaidejo tekači, ženskam

pa je že prirojeno, da pazijo
na zdravje.

In kdaj začeti? Pravzaprav
ni recepta. Res pa je, tako
misli Rozmanova, da rekre-
tive potrebuje kar nekaj let,
preden se nauči sproščeno
teči. Zato začetniki radi hitro
obupajo. Kljub temu vse več
ljudi teče, ne glede na leta.
Zato nì nujno, če boste na ce-
sti proti Preddvoru ali nazaj
proti Kranju z avtom dohite-
li lahkonoga tekačico, da bo
to ravno Greta Rozmanova
ali Erzetičeva ali katera dru-
ga kranjska rekreativna te-
kačica. Zgledi vlečeo. Ne kolajne,
ki jih pri Greti še najbolj
cenijo malo vnučnja, pač pa tek kot vrednota,
ki smo jo sprejeli kot eno od
obogatitev življenja.

L. M.

Anica in Milenko Drobniakova sta shranila dokumente. — Foto: F. Perdan

V vreči je tudi gorenjska izdaja
Slovenskega poročevalca, ki je izšel
9. marca 1944. Uvodni članek je na-
pisal Moša Pijade, sedanji podpred-
sednik AVNOJ, in ima naslov Naši
narodi in sovjetska demokracija.
Vinko Hafner je pisal o pomenu mo-
bilizacije za nas in za sovražnika,
sledi pregled zunanjih dohodkov ter
poročila s fronte, o bojih v Sloveniji
in na Gorenjskem. Objavljen je tudi
govor Edvarda Kardelja na manife-
stacijskem zborovanju v Črnomlju
ter še nekatere druge vesti. Na zadnji
strani spodaj pa je pripis: Ko pre-
čitaš, daj naprej.

Še ena brošura je med dokumenti.
To je droben zvečišč z naslovom Naš
dan 8. marec, ki ga je izdal uredni-
štvo »Slovenec pod Karavankami.« V
njej je opisan pomen 8. marca, kako
so žene praznovale ženski praznik
med obema vojnoma, kako ga praz-
nujejo med vojno.

»Tudi letos je 8. marec praznik sr-
dite borbe proti največjemu sovraž-
niku žena — fašizmu in njegovim
pomagačem. To je naš zadnji 8. ma-
rec v fašističnem suženjstvu in vojni,
so tedaj napisale gorenjske žene.«

Zanimivo je tudi pismo, ki ga je
Antonu Peterneju-Igorju, sedanji-

mu namestniku politkomisarija
XXXI. divizije, pisal nekdo, ki je no-
sil ilegalno ime Matjažek. Med dru-
gim pravi, da je priklenil na poste-
ljo v korpusni bolnici, zato ne more
na sestanek. Tovariš Igorju želi vse
dobro in največ uspeha pri novem
delu. Pravi, da mu bo pismeno odgo-
voril, če bo rabil kakšna dodatna po-
jasnila. Pismo zaključuje z željo, da
bi tovariš Igor partijo v diviziji utrtil
in ojeklenil. Žal pismo ni nikdar pri-
šlo v naslovnikove roke.

Prav tako je vredno, da se ohrani
posebna blagajniška »knjiga«, papir-
ji, na katerih je točno označeno, koliko
je kdo prispeval za zaprite v Begu-
njah, in popis prebivalstva v Podobe-
nem. Mogoče bi se prav po teh dveh
dokumentih dalo tudi ugotoviti, kdo
je vrečo shranil na Podprevcovem
kolo.

»Večino papirjev iz vreče sem
shranil, nekaj pa jih je takoj, ko so
jih vrgli s podstrehe, vzel sosed To-
mažic iz Delnic, da jih bo pokazal
Igorju Peterneju. Upam, da se niso
izgubili. Te, ki sem jih shranil bom
izročil organizaciji Zveze združenih
borcev za muzej NOB v Begunjah ali
za kako drugo primerno predstavi-
tev,« pravi Milenko Drobniak.

Bogataj

Rokometnice Dupelj jesenske prvakinje

Kranj — S tekmmami sedmga kola, v katerem so Dupljanke doma premagale Astro-Jadran, Predvorčanke nepričakovano izgubile s cerkniško Eto in igralke tržiškega Peka dosegale na gostovanju v Novem mestu drugo letosnjeno zmago, se je sklenil jesenski del tekmovanja v II. slovenski ženski ligi. Naslov prvaka so osvojile igralke Dupelj, ki v sedmih kolih niso okusile gremkobe poraza. Varovanke Andreja Kavčiča so tudi edina ekipa v ligi, ki je premagala ljubljansko Olimpijo, drugovršeno moštvo po jesenskem delu tekmovanja. Rokometnice Predvora so s tremi porazi — proti Olimpiji, Dupljem in Eti na tretjem mestu z osmimi točkami, kolikor jih imata tudi Eta iz Cerknica in Beti iz Metlike. Igralke Peka so s štirimi točkami na šestem mestu med osmimi ekipami.

Izidi zadnjega jesenskega kola — Duplje : Astra-Jadran 28:11 (16:6), Novo mesto : Peko 15:34 (7:13). Predvor : Eta 17:19 (11:10).

Vodstvo Britofa

Kranj — V Občinski rokometni ligi so odigrali sedem kol. V A skupini so v vodstvu brez poraza igralci Britofa, v B skupini pa z osmimi točkami veteranski ekipi Dupelj in Peka.

Izidi — A skupina — 4. kolo — Jelovica : Gumar 24:23, Britof : Duplje 24:13, Sava : Besnica 20:17, Krvavec : Storžič 30:22; **5. kolo — Storžič : Jelovica 32:16, Besnica : Krvavec 19:24, Duplje : Sava 16:16, Gumar : Britof 23:24;** **6. kolo — Sava : Gumar 25:23, Storžič : Besnica 26:25; 7. kolo — Duplje : Storžič 31:21, Gumar : Krvavec 33:31, Britof : Sava 27:21; **B skupina — 4. kolo — Letališče : Duplje-veterani 10:17, Savaverani : Veterani 27:31, Peko-veterani : Predvor-veterani 31:27; 5. kolo — Predvor-veterani : Letališče 32:18, Veterani : Peko-veterani 21:23, Duplje-veterani : Sava-veterani 26:16; 6. kolo — Letališče : Sava-veterani 26:27, Duplje-veterani : Peko-veterani 21:24, Veterani : Predvor-veterani 27:29.****

J. Kuhar

JUDO

Uspeh Benedika

Maribor — Mariborski judoistični delavci so v spomin na znanega tekmovalca, republiškega, zveznega in mednarodnega sodnika ter zavzetega športnega delavca Iršiča pripravili tradicionalno, 4. tekmovanje v judu za člane in starejše mladince. Razen slovenskih tekmovalcev, med katerimi so bili tudi trije predstavniki kranjskega Triglava — Bajzelj, Metelko in Benedik, so nastopili še avstrijski in sovjetski judoisti, ki so imeli tudi največ uspeha. Imenito se je s slovitimi nasprotniki kosil tudi Martin Benedik iz Kranja. V kategoriji do 78 kilogramov je zavoljo pristrelke sojenja izgubil polfinalni dvoboj in se uvrstil na tretje mesto. Pravo vrednost je pokazal šele v absolutni kategoriji, kjer je najprej izgubil s sovjetskim tekmovalcem, dobitnikom kolajne na letosnjem evropskem prvenstvu, zatem pa je v repesazu za tretje mesto premagal avstrijskega judoista, ki je predmagnet zmagal v kategoriji do 86 kilogramov.

M. Benedik

V gorenjski ligi devet ekip

Kranj — Predstavniki namiznoteniških klubov so se dogovorili, da bo letos v gorenjski ligi tekmovalo devet ekip: poieg Jesenic, Murove, Lesc, Križ, Save, Triglava, Gumarja in Konjorja še novi član — LTH iz Škofje Loke. Na sporedno bodo štirje turnirji: prvega bo pripravil Namiznoteniški klub Sava 24. novembra v domu TVD Partizan Stražišče. Člani ekip se bodo pomerili tudi za posamičnega prvaka gorenjske lige.

Na podobnem sestanku so se pred nedavnim zbrali tudi predstavniki škofjeloških namiznoteniških klubov. Dogovorili so se, da bodo ekipi to sezono

SPORTNE PRIREDITVE

Hokej — Hokejisti Kranjske gore, ki igrajo letos presestljivo dobro, se bodo v 8. kolu I. zvezne lige pomerili jutri, v soboto, na drsalnišču pod Mežakljo z Medveščakom iz Zagreba. »Železarji« bodo gostovali v Novem Sadu, kjer bodo skušali domači Vojvodini prizadejati še drugi poraz v letosnjem prvenstvu.

Košarka — Igralke kranjske Save bodo v tekmi 4. kola II. zvezne lige — zahod igrale doma s košarkaricami Roške. Šrečanje bo jutri, 10. novembra, ob 17. uri v športni dvorani na Planini.

Rokomet — Tri gorenjske ekipne — Duplje, Alpes iz Železnikov in Predvor se so uvrstile v polfinale slovenskega prvenstva za starejše pionirke, ki bo ob koncu tedna v štirih slovenskih krajih. Eden izmed turnirjev bo v nedeljo tudi v Kranju, kjer se bodo za uvrstitev v finale merile pionirke Duplje, Jeklotehne iz Izole in Lisce. Alpes bo igral v Ajdovščini v skupini z domaćim Mlinostenom in ljubljansko Olimpijo, Predvor pa v Šentjerneju s Poljem in z Iskro. V predzadnjem jesenskem kolu republiške rokometne lige oba gorenjska predstavnika gostujejo — igralci Jelovice v Ponikvah in rokometnice Alpresa iz Železnikov pri ekipi Rudarja. V moški mlađinski republiški ligi — skupina center bosta jutri ob 16. uri srečanji Kamnik : Škofja Loka in Žabnica : Prule, v nedeljo ob 9.30 Predvor : Jelovica, pol ure kasnejje tekma Storžič : Olimpija in ob 11. uri v Križah srečanje med domaćimi mlađinci in ekipo Dinos-Slovan. V enakem ženskem tekmovanju se bodo v predzadnjem jesenskem kolu pomerili Predvor in Polje ter Duplje in Rattovce.

Odbojka — V 5. kolu II. zvezne lige — zahod se bodo blejski obojkariji v gosteh pomerili z Metalcerom. V I. slovenski ženski ligi bo Bled igral na Viču z istoimensko ekipo, kranjski Triglav pa v Ljubljani z lani šestouvrščeno ekipo Tabora. V II. slovenski moški ligi se bodo obojkariji Triglava v gosteh pomerili z novincem v ligi, z ekipo Kamnika, mlađinci Bleda pa na Jesenicah z domaćim Železarjem.

Škofja Loka : avtorally za slovensko prvenstvo — Avto moto društvo Škofja Loka prireja jučer, v soboto, na cestah v okolici Škofje Loke avtorally za slovensko prvenstvo v kategorijah do 850 cm, 1150 cm — skupina A, nad 1150 cm — skupina II, do 1300 in nad 1300 cm. Start bo ob 8. uri pred šport-

J. Kuhar

no razdeljene po kakovosti v A, B in C skupino. V najkvalitetnejši A skupini se bodo za naslov prvaka potegovali lanski prvak LTH, Alpes, Kondor in Gorenjska predstavnica. Prvo kolo bo na sporedno sredi novembra, še prej pa bodo ekipi preverile pripravljenost na tradicionalnem turnirju, ki bo v nedeljo, 11. novembra, v športni dvorani Poden v Škofji Loki.

J. Starman

KINO

KRANJ CENTER — 9. novembra: amer. barv. akcij. film ROPARIJ SVETE GORE ob 16. in 18. uri, amer. barv. polit. film POGREŠANI ob 20. uri, **10. novembra:** amer. barv. akcij. film ROPARIJ SVETE GORE ob 16., 18. in 20. uri, **11. novembra:** amer. barv. akcij. film JAZ IN NILSKI KONJI ob 15. uri, franc. barv. komedija ZELJNATA JUHA ob 22. uri, **12. novembra:** ital. barv. akcij. film PODGANE ob 18. in 20. uri, **13. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI ZA GANGSTERJE ob 22. uri, **14. novembra:** amer. barv. film NORA DIRKA TOM IN JERRYJA ob 10. uri, premiera amer. barv. filma HEIDI ob 15. uri, amer. barv. akcij. film ROPARIJ SVETE GORE ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma DISCIPLINA BREZ MILOSTI ob 21. uri, **15. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 16., 18. in 20. uri, **16. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 16., 18. in 20. uri, **17. novembra:** amer. barv. gang. film ČRNI PETEK ZA GANGSTERJE ob 16., 18. in 20. uri, **18. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI I. del ob 18. in 20. uri, **19. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI I. del ob 18. in 20. uri, **20. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **21. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **22. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **23. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **24. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **25. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **26. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **27. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **28. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **29. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **30. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **31. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **32. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **33. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **34. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **35. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **36. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **37. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **38. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **39. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **40. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **41. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **42. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **43. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **44. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **45. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **46. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **47. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **48. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **49. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **50. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **51. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **52. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **53. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **54. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **55. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **56. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **57. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **58. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **59. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **60. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **61. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **62. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **63. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **64. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **65. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **66. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **67. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **68. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **69. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **70. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **71. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **72. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **73. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **74. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **75. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **76. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **77. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **78. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **79. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **80. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **81. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **82. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **83. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **84. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **85. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **86. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **87. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **88. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **89. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **90. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **91. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **92. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **93. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **94. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **95. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **96. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **97. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **98. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DESET ZAPOVEDI II. del ob 18. in 20. uri, **99. novembra:** amer. barv. zgod. spektakl DE

ALPETOUR

BRIONI, poseben, ekskluziven program za posameznike, 28. 11. — 2. 12. 84
DAN REPUBLIKE, mini počitnice 84 (Izola, Portorož, Pula, Crikvenica)
ANTENINA OLIMPIJADA za 29. november POD BJELAŠNICO, 4 dni, od 28. 11. — 2. 12. 1984
JOGA, 3. seminar in Dobrni, 24. 11. — 1. 12. 1984
RAZSTAVA KITAJSKA UMETNOSTI, programi za delovne kolektive, šolske skupine in posameznike
BRIONI, eno in dvodnevni izleti za zaključene skupine tudi novembra.

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah in pooblaščenih agencijah.

TUDI TO JESEN IN ZIMO VAS KOMPAS JUGOSLAVIJA IN JAT AIRLIFT VABITA ZA ZMERNE CENE PO SVETU.
PREDNOST TEH POTOVANJ JE UPORABA JAT-OVIH REDNIH LINIJ, KAR ZAGOTavlja odhod že pri zelo majhnem številu prijavljenih potnikov.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

IN KAM VAS VABIMO? NAJ NAŠTEJEMO LE NEKAJ DEŽEL:

TUNIS, EGIPT, MALTA, ŠPANIJA, PORTUGALSKA, TURČIJA, GRČIJA, ANGLIJA, FRANCIJA, SINGAPUR, INDONEZIJA, ZDA, itd.

KDAJ? ZA KOLIKO ČASA IN PO KAKŠNI CENI?

TA ODGOVOR IN OSTALE PODROBNOosti PA BOSTE DOBILI V VSEH POSLOVALNICAH KOMPASA!

ALPETOUR

HOTEL TRANSTURIST V ŠKOFJI LOKI vas vabi na MARTINOVANJE

v soboto, 10. 11. 1984 ob 20. uri.

Igra ansambel SIBILA.

Rezervacije in vplačila na recepciji hotela Transturist (064) 61-261.

SGP TEHNIK ŠKOFA LOKA TOZD Gradbeništvo

Objavlja proste delovne naloge in opravila:

1. VODENJE BETONARNE, GRAMOZNICE IN SEPARACIJE
2. OPRAVLJANJE STROJNO KLJUČAVNIČARSKIH DEL
3. OPRAVLJANJE OBLOČNO IN AVTOGENO VARJENJE

Pogoji:

- pod 1. — višja ali srednja gradbena šola smer visoke gradnje ali industrijska smer ter 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih, poskusno delo 3 mesecev,
- pod 2. — KV strojni ključavničar in 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo dva meseca,
- pod 3. — KV strojni ključavničar in opravljen izpit za varjenje ali PU strojni ključavničar in opravljen izpit za varjenje ter 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih, poskusno delo dva meseca.

Interesenti lahko dobe ustmené informacije po telefonu 60-371, Gorenjska služba.

Pismene vloge z dokazili sprejemamo 15 dni po objavi na gornji naslov.

GORENJC

IMOS GORENJČ RADOVLJICA

Odbor za delovna razmerja pri IMOS SGP Gorenje objavlja prosta dela in naloge

2 KLJUČAVNIČARJEV — VZDRŽEVALCEV

- Pogoji:
- KV ključavničar,
  - 2 leti prakse na enakih delih ali nalogah.

Kandidati naj naslovijo vloge z ustrezimi dokazili v roku 8 dni po objavi na naslov: IMOS SGP Gorenje, Radovljica, Ljubljanska 11.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 10 dni po opravljeni izbiri.

IZLETI

- Benetke — 17. 11.
  - Zagreb — ogled razstave STARODAVNA KITAJSKA KULTURA 10. 11. — 24. 11.
  - Banja Luka 10. — 11. 11.
  - Crna gora — Dubrovnik 29. 11. — 2. 12.
  - Smučanje na Bjelašnici — hotel Igman 28. 11. — 2. 12.
  - Cariograd 28. 11. — 2. 12.
  - Grčija z vlakom 25. 11. — 2. 12.
- Za skupine organiziramo naročene izlete po Jugoslaviji.

PREVOZI Z VLAKOM

Za šolske in ostale skupine organiziramo prevoze z posebnimi vlaki ali avtobusi na ogled razstave STARODAVNA KITAJSKA KULTURA v Zagrebu.

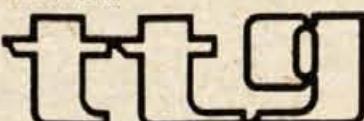
ZIMSKE POČITNICE

Programi ZIMA 85 je že v prodaji — pohitite z rezervacijami.

— PRAZNIČNE POČITNICE ob DNEVU REPUBLIKE v Bohinju, Kranjski gori, na Rogli, v Cerknem, Poreču in Pulju.

SLOVENSKA NARAVNA ZDRAVILIŠČA

Izbirate lahko med široko ponudbo bivanja v vseh slovenskih naravnih zdraviliščih.

DELFIN

Kranj Tel. 21-626
vas vabi na ribje specialitete

ROLETARSTVO NOGRAŠEK vam nudi izdelavo in montažo vseh vrst rolet in žaluzij. Na zalogi imamo žaluzije 25 mm, 35 mm in 50 mm v vseh izvedbah in različnih barvah.

Roletarstvo Nograšek,
Milje 13, Šenčur,
telefon 061-50-720.

FERROIMPEX
9170 Ferlach —
BOROVLJE Postgassee 5
(pri posojilnici)

IZ NAŠE POSEBNE PONUDBE:

računalniki SIÑCLAIR
SPECTRUM 48 K 7 z
8 kasetami
Cena: 3.850 Asch

PPR kabli od 3 Asch naprej
tudi žice in ostali kabli po ugodnih cenah

bakrena pločevina po 51
Asch za kg

kompletna okna za garaje
in hleve od 410 Asch naprej

POSLUJEMO V SLOVENŠČINI!

Informacije po tel.:
9943-4227-3880

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE TOZD KMETIJSTVO

Obveščamo vse kupce, da bo maloprodaja jabolk v nasadu Preddvor v petek, 9. 11. in soboto 10. 11. 1984 od 8. do 18. ure. Na voljo sta sorte zlati in rdeči delišes.

Za obisk in nakup se priporočamo!

Sava Kran

industrija
gumijevih,
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Po sklepu delavskega sveta TOZD Vzdrževanje komisija za razpis del in nalog individualnega poslovodnega organa ponovno razpisuje prosto delovno nalogu

VODENJE POSLOVANJA TOZD VZDRŽEVANJE za 4 leta

Pogoji: — visoka ali višja strokovna izobrazba strojne ali organizacijske smeri in 3 ali 5 let delovnih izkušenj v gospodarstvu,

— organizacijske in vodstvene sposobnosti,

— primerne zdravstvene in psihološke sposobnosti,

— strokovni izpit za nadzor in projektiranje,

— znanje enega tujega jezika (nemški, angleški)

— izpolnjevanje ostalih pogojev, ki jih določa 61. člen Družbenega dogovora o izvajjanju kadrovske politike v občini Kranj.

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite na naslov Sava Kranj, Kadrovski sektor, Kranj, Škofjeloška 6, s pripisom »za razpisno komisijo«.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA RADOVLJICA Kopališka 12

razpisuje dela in naloge

1. PEDAGOŠKEGA VODJE in VODJE VZGOJNOVARSTVENE ENOTE BLED
2. PEDAGOŠKEGA VODJE in VODJE VZGOJNOVARSTVENE ENOTE RADOVLJICA

Razpisni pogoji so:

- izpoljuje splošne z zakonom in družbenim dogovorom o oblikovanju kadrovske politike določene pogoje,
- je vzgojitelj, pedagog, psiholog, socialni delavec, specialni pedagog ali učitelj,
- ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitom, od tega najmanj 2 leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok,
- ima aktiven in pozitiven odnos do tradicij socialistične družbe, do samoupravljanja, sodelovanja in povezovanja družbenega dela in do družbenih interesov naspih, ter do interesov družbene samozaščite in vsej ljudske obrambe ter do bratskih narodov,
- ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki jamčijo, da bo s svojim delom prispeval k uresničevanju smotrov in nalog VVO.

Delavci bosta imenovani za opravljanje del in nalog za dobo 4 let.

Rok za prijavo je 8 dni od razpisa. Izbera kandidatov bo opravljena v 30 dneh po poteku razpisnega roka. Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni.

zavarovalna skupnost triglav

Gorenjska območna skupnost Kranj

Obvešča vse lastnike in zavarovance stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij in opreme, da bodo zavarovalni zastopniki od 8. do 10. novembra 1984 pregledovali zavarovalne police v sledečih vaseh in zaselkih:

Bohinjska Bela, Obrne, Kuplenik, Selo, Ribno, Koritno, Bodešče, ter na Bledu — Mlinska, Prežihova, cesta Svobode ter pod Kozarcem, Stara Fužina, Srednja vas, Studor, Podjelje, Ribčev Laz in Ukanc.

Cenilci so ob cenitvah škod po viharju tudi na vašem območju ugotovili prenizo zavarovanost vašega premoženja. Prosimo vse zavarovance, da pripravite police in sodelujete z zastopniki. Želimo, da zavarujete svoje premoženje za dejansko vrednost, to pa bo predvsem v vašo korist, saj boste ob škodi prejeli odškodnino v višini dejanske škode.

Za sodelovanje se vsem zavarovancem lepo zahvaljujemo!

OPEKARNA KOŠAKI / MARIBOR

prodaja opeko skok 6/1 M — 200
dim. 290 x 190 x 190 tudi na področju Gorenjske
po konkurenčni ceni na prodajnih mestih:

KOGP KRAJN, TOZD OPEKARNE

in TP MURKA — poslovalnica ŽELEZNINA LESCE.

DOBAVA OPEKE TAKOJ!

Razvezjano zavarovanje — večja družbena varnost

Najbrž se še spominjate, da smo konec junija letos v Glasu objavili zapis z Okroglo mizo, kjer je tekla beseda o zavarovanju na Gorenjskem. Iz bogate in vsestransko zanimljive razprave, v kateri so sodelovali strokovni sodelavci Zavarovalne skupnosti Triglav — Gorenjske območne skupnosti Kranj, predstavniki upravnih organov in delovnih organizacij, smo takrat objavili širši pregled o tej dejavnosti na Gorenjskem. Obljubili pa smo, da bomo v eni prihodnji številki objavili še posamezne značilnosti, ki jih takrat zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli.

Tako kot prvič tudi danes objavljamo vprašanje in odgovore, ki smo jih dobili po objavi. Tokrat pa vam razen tega (sicer v skopih obrisih) predstavljamo takratne sogovornike in njihova mnenja ter ocene o zavarovalstvu na Gorenjskem.

Jože Gregori, vodja oddelka za izvajanje zavarovanj v PE Jesenice:

«Od 36.588 odškodninских zahetkov lani je bilo odklonjenih 2348. Naša komisija je obravnavala 196 pritožb, kar je okrog 8 odstotkov vseh odklonjenih primerov. 26 odstotkov pritožb je komisija potrdila oziroma rešila ugodno, ostale pa je zavrnila. V 12 odstotkih primerov pa je zadevo prepustila arbitraži oziroma sodišču. Največ pritožb je iz avtomobilskih odgovornosti in stanovanjskih zavarovanj. Zelo redke pa so pritožbe iz naslova požara in strojelom. Lani na seje komisije nismo vabili oškodovanec. Zdaj jih vabimo. Delo je zato včasih bolj zamudno, vendar pa kvalitetnejše.»

Jože Ravnik, predstavnik Železarne Jesenice:

«Zavarovanje je zelo dinamično področje. V zadnjem času smo glede na potrebe trga zavarovanje razširili na tako imenovano zavarovanje obratovalnega zastoja. Zaradi požara je na primer prizadeta proizvodnja. Pojavlja se na primer zavarovanje blaga proti mehanskim poškodbam na račun proizvajalcev odgovornosti; poučarja pa se tudi projektantska odgovornost. Sicer pa enota na Jesenicah opravlja vse vrste poslov in obravnavajo vse škode zahtevke na območju jeseniške občine.»

vsa obvezna in druga zavarovanja lahko rečem, da je kakovost skenjenih zavarovanj dokaj dobra. Nevečja težava pa je, da delavci popusti ne prijavljajo škod. Bojo si namreč disciplinskih ukrepov in sledi s tem v zvezi. Pri tem pa zabiljajo, da glede na zavarovanje odgovornost za nastalo škodo sploh ni najpomembnejša, manj vzrok ter kdaj in kako je škoda nastala. Tudi poslovodni organ počuje še vedno premalo pozornosti škodam in zavarovanju. Ker pa zadeva Gorenjsko območno skupnost smo z delom zadovoljni. Alpetour ima namreč sklenjena zavarovanja dolgoročno — za deset let.»

Janez Bukovec, vodja oddelka osebnih zavarovanj:

«Od vseh zavarovanj je življensko zavarovanje edino, ki ga zavarovalna skupnost goji in je tudi hčitljivo zavarovanje. Posebno smo pa posvečamo zadnje čase kolektivnemu nezgodnjemu zavarovanju; še posebno tistemu delu, ki se nanaša na zavarovanje obrtnikov in njihovih delavcev. Obrtnik je namreč po kolektivni pogodbi in dogodbi, ki jo sklenita obrtnik in delavec, dolžan delavca obvezno zavarovati. Vendar se tega obrtnik premalo držijo.»

Dušan Čater, samostojni referent za zavarovanje v Alpetouru:

«V naši delovni organizaciji praktično ni zavarovanja, ki se ga ne bi vsaj na trenutke dotaknil. To so

Zanimiv je podatek, da pri Šolskem oziroma mladinskem zavarovanju odškodnine za 200 odstotkov presegajo vplačane premije. Drug podatek, nad katerim se velja zapisati pa je, da se prek 50 odstotkov nezgod zgodijo v šolskih objektih. Sicer pa bi lahko rekel, da Gorenjci, kar zadeva sklenjena zavarovanja in višino njihovih premij, niso škrli in dobro gospodarijo.»

Milan Kloboves, vodja oddelka plana analiz razvoja:

«Na splošno je v zasebnem sektorju zavarovanja na Gorenjskem dobro. Po viharju pa se je izkazalo, da je premoženje zavarovano le do ene tretjine vrednosti. Danes se je stanje že precej izboljšalo in niso redki, ki so se odločili za 100 odstotkov višje premije. Letos je zavarovanje na primer 15 odstotkov več objektov kot lani. Narašča tudi življensko zavarovanje. Premalo pa se pomena zavarovanja zavedajo še vedno kmetijski proizvajalci; predvsem pa gre za kolektivno nezgodno zavarovanje.»

Maruša Lavtar, vodja oddelka premoženjskih zavarovanj:

«Naš oddelok sodi med najbolj razvijane po številu dejavnosti. Zavarovanje v družbenem sektorju so sklenjena na Gorenjskem dokaj kvalitetno in v glavnem jamčimo za dejanske vrednosti. V zasebnem sektorju je še najbolje pokrito zavarovanje proti požaru. Precej pomajkivosti na področju zavarovanja v zasebnem sektorju pa smo ugotovili prav po letošnjem vetroumu. Zato bomo v prihodnje še posebno skrb namenili kvaliteti požarnih zavarovanj.»

Vprašanja in odgovori

● All zavarovanci kdaj tudi odpovedo zavarovanje, če škoda ne morete rešiti tako, kot oni želite?

Do odpovedi zavarovanj prihaja redko. Včasih tudi zato, ker škodni primer ni rešen tako, kot so si posamezniki zamisli. Vzrok za takšne nesporazume je skoraj vedno v nepoznavanju pravil zavarovalnega poslovanja. Včasih pa gre tudi za prepričanje da ima nekdo z enim samim, še tako nekvalitetnim zavarovanjem, zavarovanje vse svoje imetje proti različnim nevarnostim. Nekatere svoje zahteve celo napišejo: vendar so zelo, zelo redki, ki potem odpovedajo zavarovanje. Večina temeljito pregleda pravila o njihovih pravicah in tako ugotovijo, da zavarovalni delavci škod ne morejo reševati na podlagi groženj o odpovedih, marveč po pravilih, ki so za vse enaka.»

● All je izvršilni odbor kdaj obravnaval poročilo o reševanju škodi?

Organom upravljanja, med katerimi je izvršilni odbor območne skupnosti najbolj operativno telo, redno poročamo o poslovanju ob periodičnih in zaključnem računu. Letos smo na primer poročali o reševanju škod po viharju, o vzkrokih nerešenih škod ob koncu leta, o delu pritožbenih komisij in o reševanju regresnih zahtevkov...»

● Zakaj je v zavarovalstvu toliko tujk oziroma strokovnih izrazov?

Strokovne izraze moramo razdeliti v dve skupini. V prvo sodijo tisti, ki opredeljujejo to dejavnost ali posamezne vrste zavarovanj in imajo velikoraj tudi mednarodno veljavo. Tako je za pojem »kasko zavarovanje« povsed v svetu poznano, da to pomeni zavarovanje vozila (prvotno plovila—ladije); da »kargo zavarovanje« pomeni zavarovanje blaga. Takšnim izrazom bi zato težko oporekali, čeprav imamo tudi domač izraz: »zavarovanje avtomobila proti nevarnosti trčenja, požara, eksplozije... oziroma zavarovanje blaga med prevozom.«

V drugo skupino pa sodijo izrazi, ki bi jih lahko zamenjali z lepimi slovenskimi. Na primer: »rizik« pomeni v poslovni svetu tveganje, v zavarovalstvu pa »nevarnost«, pred katero je zavarovano določeno premoženje (požar, strela, vrom, trčenje). Ali pa primer bonus-malus: lepa izraza sta popust—dopolnilo.»

Vzroke za zelo pogosto uporabo te druge skupine strokovnih izrazov je treba iskati v precejšnji odvisnosti zavarovalstva od tujega, največ zahodnega vpliva: od prešibke predstavitev te dejavnosti v izobraževalnih programih na vseh ravnih in premajhngih prizadevanj zavarovalnih delavcev za uporabo primernejših izrazov.»

● Kako hitro mora strokovna služba rešiti škodo?

Strokovna služba mora rešiti vsako škodo (po Pravilniku o reševanju škodi, ki je bil sprejet v organih upravljanja Zavarovalne skupnosti Triglav) v 14 dneh, ko so o škodi zbrane vse potrebne informacije tako, da nastanku in obsegu. V 14 dneh mora biti izplačana tudi odškodnina.»

● Kaj lahko zavarovanec naredi, da bi bila škoda čimprej rešena?

Najbolj pomembno je predvsem dobro sodelovanje z zavarovalno skupnostjo. Škodna prijava ali odškodninski zahtevki morata biti posredovana takoj in tako, da se lahko ugotovi vrsta, vzrok in odgovornost za nastalo škodo. Lep primer so neizpolnjena ali pomanjkljivo izpolnjena Evropska poročila o prometni nezgodi. Pravilno izpolnjeno poročilo pri manjši škodi na vozilu je zadošča za ugotovitev povzročitelja škode in njenih glavnih značilnosti. Sicer pa se največkrat zatika pri reševanju avtomobilskih škod: predvsem zaradi premajhnega sodelovanja tako zavarovanca kot oškodovanca. Ugotavljanje škoda pa je hitrejše tudi, če se zavarovanec odloči za ocenitev, namesto da zahteva povračilo po računih popravila. Pri reševanju po popravilu oziroma računih pa je postopek hitrejši, če si zavarovanec preskrbi vsaj predračune.»

● All prihaja do različnih razlog zavarovalniških pravil pri sklepanju zavarovanj in pri reševanju škodi iz tega zavarovanja?

Praviloma ne. Treba pa je upoštevati, da so zavarovanci ob sklepanju zavarovanj bolj pozorni na višino premije, ki jo bodo prispevali, kot pa na vsebino in način dogovorjenega zavarovanja. Dodatna težava je tudi slab poznavanje zavarovalnih pogojev za posamezna zavarovanja, čeprav le-te zavarovalni zastopniki vedno prilagajajo zavarovalnim pollicam in tudi pojasnjujejo njihove najpomembnejše značilnosti.»

● Ali se je zavarovalstvo vključilo v razbremenitev gospodarstva?

● Že januarja letos so organi upravljanja v Zavarovalni skupnosti Triglav sklenili, da letos ne bodo (podobno kot dve leti nazaj) usklajevati vrednosti osnovnih sredstev v organizacijah združenega dela, čeprav bi jih poleg rednih revalorizacij morali povečati že za 5 do 10 odstotkov. Tako je gorenjsko gospodarstvo letos prispevalo okrog 35 milijonov dinarjev manj premij. Razen tega smo se odločili še za enkratno zmanjšanje premij pri tistih zavarovanjih v OZD, kjer so bili lani pozitivni zavarovalni rezultati. Ta zmanjšanja pomenijo novih 30 milijonov dinarjev v letošnjem letu.»

● Kdaj namerava Zavarovalnica začeti poravnati škodo v primerih, ko led ali sneg zdrne z zavarovane strehe na avtomobil in ga poškoduje?

Združenje snega ali ledu s streh na avtomobile ali ljudi sodi med škodi, ki jih je moč preprečiti. Lastnik to lahko naredi z lovili na strehi ali pa z opozorilnimi znaki. Če lastnik teh varnostnih ukrepov ni naredil kljub določilom, lahko prevzame odgovornost za morebitne nastale škode zavarovalna skupnost preko zavarovanja odgovornosti (če je takšno zavarovanje sklenjeno). Ob višji sili, ko snega ne zadržijo nitilovci na strehi, pa za takšne škode ne prevzema odgovornost ne zavarovalna skupnost ne lastnik stavbe.»

Omenjene škode ali poškodbe pa zavarovalna skupnost poravnava avtomobile iz kasko zavarovanj, za občane pa iz nezgodnih zavarovanj; seveda, če ima prizadeti sklenjeno ustrezno kasko ali nezgodno zavarovanje.

● Otrok je v šoli zavarovan. Polomil si je prst. Ali sem upravčena na podlagi zavarovanja zanj uveljaviti odškodnino in kakšen je postopek?

Ko bo otrokova roka pozdravljena, bo v šoli zaprosil za obrazec prijava nezgode, na katerega bodo že v šoli vpisali osnovne podatke o otrokovem zavarovanju. Ta obrazec boste odnesli k zdravniku, ki je zaključil zdravljene, da bo opisal potek zdravljene poškodbe in opredeli število dñi, ko je bil otrok zaradi poškodbe nesposoben za šolsko delo. Če pa bodo zaradi poškodbe nastale celo trajne posledice, jih bo zdravnik označil. Otrok je s šolskim zavarovanjem otrok upravičen do zavarovalnice v obliku tako imenovanega dnevne odškodnine za tiste dñe, ko je bil nesposoben za šolsko delo (npr. 100 din na dan) in do invalidnosti, če so bile po končanem zdravljenu ugotovljene trajne posledice (npr. 5 odstotkov od dogovorjene vsote za 100-odstotno trajno nesposobnost).

● V tujini sem imel prometno nezgodo. Povzročitelj nesreče je bil tuj državljan. Kakšen je postopek za povrnitev škode na mojem avtomobilu?

Če imate sklenjeno tudi kasko zavarovanje vozila, takšno škodo lahko rešujemo v naši zavarovalni skupnosti po običajnem postopku. V primerih, ko pa nekdo želi uveljaviti odškodnino po zavarovanju tujega državljanja, mu ne moremo nuditi pomoči. Naša zavarovalna skupnost nameč ne izvaja »zavarovanja pravne pomoči«. Svetujemo le, da v takšnih primerih na samem kraju nesreče poskrble za največ dokazil o krvidivi tujega državljanja (zapisnik policije, evropsko poročilo, priznanje tujega državljanja...) in se povežete z zavarovalno družbo, pri kateri ima tujec sklenjeno zavarovanje. To povezavo lahko vzpostavite sami, s pomočjo povzročitelja ali odvetnika.

Na postavljena vprašanja je odgovoril Franc Lotrič, vodja sektorja za izvajanje zavarovanj, pri Gorenjski območni skupnosti Kranj.

Marija Sunesko, vodja oddelka avtomobilskih zavarovanj:

«Osnovno pravilo v avtomobilskem zavarovanju je, da ob nastali škodi čimprej zberemo vse podatke. Povzročitelj in oškodovanec bira vredno bolj prav, da se ob nastali škodi ne bi prepričala, marveč naredila vse, kar je treba za hitrejši postopek. Ugotavljamo, da poleg obveznega hitro narašča tudi tako imenovano (prostovoljno) kasko zavarovanje; predvsem zavarovanje; predvsem zavarovanje steke. Novost, ki jo namenimo v prihodnje še bolj poudarjati, je tudi tako imenovano AO plus zavarovanje. Gre za zaščito voznika in njegovih svojcev.»

Janez Čibej, podpredsednik pričebne komisije:

«V kmetijstvu na Gorenjskem prevladuje zavarovanje živali. V družbenem sektorju kmetijstva pa je praktično pokrito vse. Se posebno je, to dobro organizirano v kranjskih skojskih občinih.»

GASILSKO REŠEVALNA SLUŽBA
KRANJ, p. o. Oldhamska 4
Odbor za delovna razmerja objavlja več prostih del in nalog

GASILCA – REŠEVALCA
Pogoji za zasedbo so naslednji:
– poklicna šola tehnične usmeritve,
– starost nad 18 let.

Interesenti naj oddajo vloge z dokazili o šolski izobrazbi na gornji nivo v 15 dneh po objavi. O izidu bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po sprejetju sklepa.

KOGP – TOZD
OPEKARNE, Kranj, b. o.
Stražišče, Pševska 18

GRADITELJI!

Pravočasno si preskrbite gradbeni material za naslednjo gradbeno sezono.

Na enem mestu vam nudimo po konkurenčnih cenah celoten izbor gradbenega materiala.

S takojšnjim predplačilom jamčimo dobavo opečnih izdelkov po vplačani ceni.

Prodajno mesto in informacije:

TOZD Opekarne Kranj, Pševska 18, tel.: 21-140, 21-195.

Tekstilna tovarna ZVEZDA p. p.

KRANJ, Savska cesta 46

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu objavlja prosta dela oziroma naloge

TKANJE I.

Fogaji:
– KV tkalka in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na tkanju s Picanol statvami. Osebni dohodek od 30.000 din do 35.000 din mesečno. Delo je dvoizmensko.

Pisne prijave sprejemata splošna služba v 15 dneh od objave tega oglasa.

Kandidati se lahko oglašajo telefonsko ali osebno vsak dan od 6. do 14. ure v splošni službi.

AVTO MOTO DRUŠTVO SKOFJA LOKA

Organizira jutri, 10. novembra 1984 republiško prvenstvo v avto rallye tekmovanju.

Popolna zapora cest R/321, R/321/C, in R/321/D na odseku RUDNO – ROVTARIKA – VRESJE – ODCEP ZA TOLMIN – SORIŠKA PLANINA za ves promet med 7.30 in 13. uro, in RUDNO – DRAŽGOŠE zaprta za ves promet med 9.30 in 11. uro. OBVOZI BODO OZNAČENI. Vodstvo Loka RALLYE 84.

V SPOMIN

7. novembra je minilo žalostno leto, od kar je za vedno odšel od nas dobrski mož, oče, brat, stric, svak, dedek in pradedek

JANEZ GROS

z Delavske c. 44, Stražišče, Kranj

Težko je spoznanje, da te ni več med nami. Vsem, ki se ga še spominjate in mu prižigate sveče, iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Kranj, Sydney, 7. novembra 1984

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, tete in tače

MARIJE ZUPANC
p. d. Zajčeve mame

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se pevcem iz Šenčurja, g. župniku iz Vogelj in g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvala velja tudi kolektivoma tovarne Iskre Kibernetike TOZD Števci ter Planike Kranj.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Voglje, Prebačevo, Kranj

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in tete

PAVLE ŠIFRER
Lebnove mame v Žabnici

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in delavcem VŠOD Kranj, ki ste ji darovali cvetje, nam izrazili sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej smo hvaležni domačemu župniku Jožetu Perčiču in šmartinskemu kaplanu Janezu Šketu za lepo opravljene obrede in dr. Janezu Bajžlu za dolgoletno zdravniško nego. Hvala tudi pevcem in sosedom za vso pomoč.

VSI NJENI

V Žabnici, 30. oktobra 1984

ZAHVALA

Ob smrti naše mame

ANGELE GAŠPERLIN
roj. MUBI iz Šenčurja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, posebno še sosedom za nesebično pomoč, Inštitutu bolnišnice Golnik in dr. Mihaelu Sajevcu za zdravljenje. Zahvaljujemo se tudi g. župniku, Janku Golobu, Društvu upokojencev Šenčur, Tekstilindusu Kranj – DE Gravura in vsem, ki ste darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

V Šenčurju, 5. novembra 1984

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

FRANČIŠKE ČEBAŠEK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki so osebno ali pisno in s cvetjem izrazili sožalje ter mamo pospremili v zadnji dom na Šenčursko pokopališče. Hvala pevcem, zdravstvenemu osebu ter duhovnikoma iz Hrastja in Šenčurja.

VSI NJENI

Prebačevo, Breg

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage babice

MARIJE DRAB

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, Krajevni skupnosti Vodovodni stolp, dekanu, profesorjem in študentom Visoke ekonomsko-komercialne šole, nekdanjim sodelavcem iz GG Kranj, članom DRFD, godbi in pevcom, zdravstvenemu osebu in vsem, ki ste jo imeli radi. Posebno se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede, številnim darovalcem cvetja in vsem tistim, ki ste v tako velikem številu počastili njen spomin.

VSI NJENI

Kranj, 6. novembra 1984

MARIJA NAGLIČ

Od nje smo se poslovili v četrtek, 8. novembra 1984, na pokopališču v Radovljici.

UPRAVNI ORGANI SKUPŠČINE OBČINE RADOVLJICA

Sporočamo, da je umrl

FRANC RANT

upokojenec, iz Zg. Luše nad Škofjo Loko

Od njega se bomo poslovili v petek, 9. novembra 1984, ob 15.30 na pokopališču na Lenartu

ŽALUJOČI: žena Frančiška ter sinovi Viktor, Franc, Stane, Niko in Janez z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, sestrične, tete, babice in prababice

PAVLE ŠTIGLIC

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Novaku za dolgoletno zdravljenje in lajšanje bolečin.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Kranj, 29. oktobra 1984

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata, starega ata, pradedka in strica

JERNEJA KEJŽARJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Sajovčevi, g. župniku in pevcem iz Šenčurja.

ŽALUJOČA ŽENA IN VSI NJEGOVI

Šenčur, Srednja vas, Vrbnje, Smoleva, Ostri vrh, 29. 10. 1984

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega očeta

FRANCA NAGLIČA

se iskreno zahvaljujem, vsem, ki so kakorkoli pomagali v času njegove bolezni. Posebno se zahvaljujem dr. Janezu Bajžlu in Kreševim, posebno g. Tonki, Bačičevim, Zagorškovim, sodelavkam Šivalnice Planike Kranj; pevcem, g. kaplanu, praporščakom in koroškim borcem za severno moje.

ŽALUJOČA HČERKA ANICA

Kranj – Cirče, 27. oktobra 1984

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam dve leti starega VOLA, vajenega vprege. Kupljenik 6, Bohinjska Bistrica.

Prodam od 25 do 180 kg težke PRAŠICE. Posavec 123, Podnart 13679

Prodam koncertni KLAVIR in LIGUSTER za živo mejo. Šenčur, Partizanska 28 13694

Prodam 8 mesecev breje črnobelega TELICE ali KRAVO. Gregorc, Tupaliče 23, Preddvor 13770

Prodam rabljeno STREŠNO OPEKO kikinda, dve vrsti 172; KUPIM 250 kosov STREŠNIKOV vesna, rdeč posip. Telefon 47-318 13771

Dveletne SADIKE jablan, hruški, sliv, češenj in marelic, dobite v DREVESNICI Franc CEGNAR, Dorfarje 26 13777

Prodam JABOLKA za ozimnico. Trebar, Pševno 8, Kranj, tel. 25-955 13781

Prodam večjo količino ZELJA v glavah in krmilno PESO za prašice. Zalog 49, Cerkle 13801

Prodam 20 do 180 kg težke PRAŠICE, primerne za reje ali zakol. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 13826

TURISTIČNO DRUŠTVO BEGUNJE proda HLADILNO OMARO, hladilno skrinje 320-litrsko in 2 kombinirane STEDILNIKE, vse primerno za gostinske obrate. Ogled je možen vsak dan, razen ponedeljka od 15. ure dalje v gostišču »DRAGA« Begunje na Gorenjskem ali po tel. 064/75-367 13840

Ugodno prodam neškropljena, obra na ZIMSKA JABOLKA, cena po kakovosti od 20 din dalje; in SADIKE sliv, jablon, hrušk in grozdja. Kranj, C. JLA 25 13922

Ugodno prodam tribrazdni PLUG. Telefon 44-547 13923

Prodam barvni TELEVIZOR, iskra panorama 73. Ferdinand, Grenc 4, Škofja Loka 13953

Prodam nova vhodna in garažna VRATA. Telefon 28-446 13959

Prodam ročni VOZIČEK z derco. Zg. Bitnje 43 13960

Prodam KRAVO s teletom. Šenčur, Weingerlova 18 13961

Ugodno prodam POLKAVČ, POMIVALNI STROJ, dva JOGLJA, ŠIVALNI STROJ bagat slavica in tri RADITORJE. Reševa 3, tel. 22-502 13962

Prodam termoakumulacijsko PEČ, tovorno PRIKOLICO z zavoro, otroško kolo pony. C. talcev 8/A, Škofja Loka 13963

Prodam barvni TELEVIZOR. Ogled po 17. uri. Franc Šenk, Gospovskega 15, Kranj 13964

Prodam PAPIGE nimfe. Viktor Poljanšek, Hafnarjevo naselje 109, tel. 61-641, Škofja Loka 13965

Prodam KRAVO, ki bo drugič teleti la februarja 1985, simentalko. Vodnik, Trboje 80 13966

300-litrsko HLADILNO SKRINJO LTH, ugodno prodam. Tomažin, Buvkovščica 24, Selca 13967

Prodam barvni TELEVIZOR gorejne, star 6 let. Borak, Škofjeloška 20, Stražišče – Kranj 13968

Prodam dve OVCI z jagnjeti. Angela Koselj, Doslovče 5, Žirovnica 13969

Prodam BETONSKE MREŽE 12 – 8 in BIKCE, težke od 200 do 400 kg. Čebulj Franc, Adergas 27, Cerkle 13970

Prodam 1 m² BOROVIH PLOHOV in 1 m² DESK za »pobjone«. Bašej 15, Preddvor 13971

Prodam še neregistriran TRAKTOR ursus. Naslov v ogalsnem oddelku.

Prodam fasadno PLASTIKO acryno lit, za 120 m². Telefon 25-865 13973

Prodam STEDILNIK (4 plin, 2 elektrika) in novo kolpa san-kopalno KAD. Ivan Čerin, Zali log 48, Železnički 13974

Prodam 5000 kosov ETERNITA, rjava barve, za dvojno kritje. Tatinec 1, Preddvor 13975

Ugodno prodam rabljena OKNA in VRATA. Janko Ajdovec, Mlakarjeva 8, Šenčur 13976

Prodam ŽAGO stihl 0.45. Jesenik, Žirovnica 89 13977

Prodam KRAVO sivko, po teletu, vajeno ročne molže. Burnik Nasovče 7, Komenda 13978

Prodam PRIKOLICO za osebni avto, krmilni KROMPIR ter suhe smrekove BUTARE. Zg. Bitnje 18 13979

Prodam CEMENT. Čimžar, C. na Brdo 43, Kranj 13980

Prodam od 20 do 30 kg težke PRAŠIKE. Anton Pušavec, Hud 3, Tržič 13981

Prodam ZAJCE za pleme. Telefon 26-675 13982

Prodam isospan ZIDAKE, širina 30 cm. Praprotna polica 13, Cerkle 13983

PURANE, težke 17 kg, prodam. Zgoša 47/A, Begunje 13984

MIIIDA STOLP 60 W in ZVOČNIKA hitachi 80 W, ugodno prodam. Telefon 064/26-311 13985

Prodam raztegljiv KAVČ. Hribar, Rudija Papeža 32, Kranj 13986

Poceni prodam 3 stare OMARE, DIVAN, kuhinjske elemente z ultrapasonom in STOLE. Informacije po tel. 24-353 od 18. do 19. ure 13987

Prodam B KLARINET in navadno ritem KITARO. Štefan Osojnik, Gasilska 33, Šenčur 13988

Ugodno prodam švedsko dvobabenko VITLO za traktor. Telefon 064/50-379 13989

TRAKTOR same leone, 70 KM, dobro ohranjen, prodam. Jernej Meglič, Potarje 3, Lom pod Storžičem, Tržič 13990

Prodam rumeno KORENJE. Grad 12, Cerkle 13991

Prodam 400 kg težkega BIKA, za nadaljnjo reje in nekaj borovih DRV. Po savec 65, Podnart 13992

Prodam 1000 litrov KURILNEGA OLJA in termoakumulacijsko PEČ, 4,5 kW. Ferlan, C. talcev 14, Kranj 13993

Prodam TRAKTOR MF ferguson 42, s kabino, NAKLADALNO PRIKOLICO, weiger, 24 m³ in SILOKOMBAJN Pöttinger. Ilovka 11, Kranj 13994

Prodam PUJSKE, stare 10 tednov. Tine Žihrl, Sr. Bitnje 97, Žabnica ali tel. 44-807 13995

Prodam KRAVO za zakol. Lahovče 4, Cerkle 13996

Prodam TELIČKA – bikca, starega 6 tednov, simentalca in 300-litrsko TRAKTORSKO ŠKROPILNICO. Sr. vas 55, Šenčur 13997

Prodam BIKCA simentalca, starega 7 dni in TELIČKO frizjiko, star 14 dni ter semenski KROMPIR erla, rez, igor. Korenčan, Podbrezje 17, Duplje 13998

TUŠ KABINO z drsnimi vratni in BANJICO (nov), prodam za 5 SM. Telefon 064/24-586 med 16. in 18. uro 13999

Poceni prodam dva PLAŠČA in JAKNO št. 40 – ž., za 5.000 din. Telefon 26-584 14000

Prodam dva BIKCA simentalca, AUDI 80, letnik 1973 in več ton REPE. Cerkle 97 14001

Prodam 300 kg težkega VOLIČKA. Češnjica 6, Podnart 14002

Prodam 10 ton CEMENTA. Janez Vilfan, Staneta Rozmana 2, Kranj 14003

Ugodno prodam obrana JABOLKA in jabolka za most, TELETA za zakol in 50 litrov domačega ŽGANJA. Janko Sparovec, Zg. Duplje 26 14004

JABOLKA in HRUŠKE za ozimnico, prodam. Naklo, Pokopališka pot 7

Prodam MOTORNO KOSILNICO bertolini 127, sedež z volanom, petrolej, bencin. Jože Kuralt, Zg. Senica 4/A, Medvode 14006

Prodam trajnožarečo PEČ gorenje in majhno emajlirano PEĆICO (gasperček), po nizki ceni. Omeje, Bavdkova 11, Kranj 14007

Prodam skoraj nov VIDEORECORDER sistem 2000. Informacije po tel. 47-371 vsak dan od 7. do 8. ure 14008

Prodam PUJSKE, težke od 25 do 30 kg. Sp. Brnik 60, Cerkle 14009

Prodam 10 ton JEDILNEGA KROMPIRJA igor. Naslov v oglasnem oddelku. 14010

Prodam črnobel TELEVIZOR gorenje. Knific, Jezerska 84, Kranj 14011

Prodam KRAVO s teletom ali po izbi

ter, Strahinj 65, Naklo 14012

Prodam 135-litrski HLADILNIK gorenje in komplet gradbeno električno OMARICO. Telefon 60-309 14013

Ugodno prodam HIFI STOLP. Potok 30, Žirovnica 14014

Prodam dve KOBILI, stari 7 in 10 let ter 6 tednov stare PUJSKE. Kapus, Zagoriška 18, Bled 14015

Prodam manjši KLAVIDR. Markič, Pavle Medetove 6, Naklo, tel. 24-961 – int. 308 dopoldan 14016

Prodam ženski PLAŠČ, svetlo-rjave barve, iz svinskega velurja, št. 40. Telefon 61-515 14017

Prodam TELICO, staro 6 mesecev. Grabče 18, Zg. Gorie 14018

Prodam STROJ za pranje traktorjev in avtomobilov. Hrastje 51, Kranj 14019

Prodam suha drva in NAPUŠČ (poboj). Luže 11, tel. 43-045 14020

Prodam KRAVO simentalko, ki bo čez dva meseca prvič teletila. Pegam, Mišača 4, tel. 79-449 14021

Prodam KRAVO simentalko, v devetem mesecu brejosti. Rovte 12, Podnart 14022

Prodam eno izmed treh KRAV, stare od 3 do 6 let, simentalke. Marjetna Pesjak, Koritno 8, Bled 14023

Prodam teden dni starega BIKCA, za nadaljnjo reje. Selo 20, Bled 14024

Prodam KONJA in motorno ŽAGO. Zg. Lipnica 16, Kamna gorica. 14025

Prodam STROJ – »FREZAR« za izdelavo špil-palje 4,5 in 6 m/m, skupaj s cirkularjem in SANKE za konjsko vprego – zapravljevec. Kranj, Jezerska c. 124/C 14026

Prodam TELETA za zakol. Voklo 68, Šenčur 14027

Prodam ŽELEZO, dimenžije 12 in 14 mm, 1300 kg; 50 VOGALNIKOV 180 betonskih kvadrov in 200 kg ŽELEZA 6 mm. Telefon 75-248 14028

OKNO termototon novo 140 x 100, prodam. Telefon 57-064 14029

Prodam pol leta starega ŽREBCA, čistokrvnega kasača. Vrba 16, Žirovnica 14030

Prodam 7 tednov starega TELIČKA. Verlič, Hraše 43, Smlednik 14031

Prodam teden staro TELIČKO in BIKCA. Podbrezje 54, Duplje 14032

KRZNEN PLAŠČ bizam št. 40-42, prodam. Telefon 061/311-922 – int. 365 dopoldan ali Brentin, Ljubljana, Gorčičeva 4 14033

Prodam italijansko SPECIALKO pentarello št. 54, deli campagnolo, cena 4,2 SM. Podlubnik 283, Škofja Loka 14034

Ugodno prodam nova dvokrilna GARAZNA VRATA in dirkalno KOLO rog elite special. Telefon 70-002 popoldan 14035

Prodam KRAVO pred televijo. Anton Zupan, Podhom 9, Zg. Gorie 14036

100 m KABLA PGP 3 x 1,5, prodam. Miha Zalokar, Titova 114, Jesenice 14037

Prodam nov HLADILNIK gorenje in ŠTEDILNIK küppersbusch, 15% cene. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Franc Babnik, Zbilje 52, Medvode 14038

Prodam rumeno KORENJE. Grad 12, Cerkle 14039

Prodam 400 kg težkega BIKA, za nadaljnjo reje in nekaj borovih DRV. Po savec 65, Podnart 14040

Prodam KRAVO s teletom. Ribenska 5, Bled 14041

Prodam kotno SEDEŽNO GARNITURO. Janez Klemenc, Ložeta Hrovata 7, Kranj 14042

Prodam električni ŠTEDILNIK gojajte, dve plošči in pečica, ŠTEDILNIK na trdo gorivo EKA, sistem AEG, dvotirno preklopno URO iskra, vse so ohranjeni, prodam. Telefon 04/82-051 od 15. do 19. ure 14199 Prodam DNEVNO SOBO »Florida«, z leteljivim ležiščem. Stane Langerle, Sr. Bitnje 101, tel. 44-688 14200 Poceni prodam komplet SPALNICO. Telefon 80-077 14201 Prodam novo 380-litrsko LTH ZA-MEZOVALNO SKRINJO in stikalno skrinico, za stanovanjsko hišo. Jugov. Sv. Duh 2, Škofja Loka 14202 Prodam 7 tednov staro TELIČKO za ali zakol. Prašče 4, Mavčiče 14204 Prodam drobni KROMPIR. Podbrezje, tel. 70-189 14205 Menjam ali prodam jalovo KRAVO sestalko, za brejo ali po teletu, ter KUPIM FREZO. Sebenje 37, Tržič 14206 Prodam KRMILNO PESO, drobni KROMPIR in kombinirano PEĆ za v spalnico. Košnjek, Strahinj 63, Naklo 14207 Prodam otroško POSTELJO z jogajo in globok OTROŠKI VOZICEK. Meglič, Golnik 115 14208 Prodam KRAVO in TELICO, breji 9. Škofjeloška 33, Kranj 14209 Prodam visoko brejo KRAVO, po izbi, ali menjam za mlado jalovo govedo. Škofja Loka 14210 Prodam ZELJE v glavah, rdeče KO-ENJE in kitajske ZELJE. Škofjeloška 33, Kranj 14211 Prodam 500 kg KOLERABE. Stranik, pot 2, Šenčur 14212 Prodam enofazni TRANSFORMA-RI in dve plemenski ZAJKLJI. Sveti Janež 22, Šenčur 14213 Prodam leto dni starega BIKA za re-silakol. Trstenik 15, Golnik 14214 Prodam ZELJE v glavah. Sp. Brnik 14215 Poceni prodam 250-litrski AKVARIJ s temo, ribami in stojalom. Šijanec, Gabrovska 23/7, Kranj 14216 Prodam 3 KVICE, stare 10 dni. Stanik, Verje 44, Medvode 14217 Prodam delovnega KONJA in KOBIL-je 6 mesecev, primerno za šport in srečka dela. Janez Pipan, Luže 19, 14218 Prodam 2 meseca stare rjave JAR-KE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 14219 Prodam črnobel TELEVIZOR iskra. Šmiednik 14220 Prodam barvni TELEVIZOR gorenje, ekran 87 cm, daljinsko vodenje, zapakiran, 5% ceneje. Ponudbe 117.000 din. 14221 Prodam PRAŠIČA za zakol in 7 tedne stare PRAŠIČKE. Sp. Veterno 3, 14222 Prodano in nedeljo bom od 9. do 15. prodajal kitajski OHROVT, po 40. Prodalo prinesite s seboj. Trboje 14223 Prodam rabljeno litoželezno vozilo, centralno ogrevanje, 25.000 cal. Informacije po tel. 50-729 popoldan 14224 Prodam ZNAČKE, v serijah. Telefon 14225 Prodam DRSALKE american wild-je 44 1/2 in moške za umetnostno st. 44. Telefon 47-138 14226 Prodam ČELADO nolan. Telefon 14227 Prodam prodam OTROŠKO POSTE-LICO z jogjem, belo ZIBELKO z vso vno in HOJICO. Vombergar, Britof 14228 Prodam 7 mesecev brejo TELICO si-malko ter smrekove PLOHE in DE-KALAN, Zalog 10, Golnik 14229 Prodam ZIMSKA JABOLKA: bo-ški, kosmač, jonatan, ontario... Že 1. Duplje 14230 Prodam semenski KROMPIR: zgod-ji desire, elektronski URI, moško Škafko ter žepni računalnik sharp 14231 Voklo 8 14231 Kombiniran OTROŠKI VOZIČEK in DIO-KASETOFON hitachi, stereo, mono, prodam. Pavlovič, Oldham-ki, Kranj 14232 Prodam OPEKO modularec, pribli-žno 100 kosov. Letališka 10, Lesce, tel. 14233 Prodam težke, breje TELICE ali me-je za klavno GOVED. Žirovnicna 14234 Prodam težko KRAVO simentalko, breje 9 mesecev. Partizanska 14235 Prodam KRAVO bohinjko, s četrtim krom ali brez. Podboršt 27, Komen-ki 14236 Prodam KRAVO, breje 7 mesecev, menjam za mlado za zakol. Pipan-ki, Šenčur 14237 Prodam 4 in 6 mesecev stara BIKCA. Možjančica 8, Preddvor 14238 Prodam leto dni rabljeno trajnozare-vo. Kuppersbusch in avtosedež. Ki-Valjavčeva 9, Kranj 14239

KUPIM

Leve HLODE (goli). Od 15 do 1. Tel. 77-778 Prodam otroški voziček - kombini-znamke PEG. Tel. 26-942 14252 Prodam rabljene OBLEKE za fanta, velja 12 let in punčko, staro 10 let. Naslov v oglašnem oddelku. 13842 Prodam rabljene MEŠALEC se v do-šči stanju. Skuber, Dolenja vas 61, 14054 Prodam OBRAČALNIK za kosišnico in termoakumulacijsko PEC. Wielind. Telefon 44-541 14055 Prodam STROJ za izdelavo cementne opeke folc. Telefon 41-149 14056 Prodam POGRAD in PRODAM poro-ško sklopi 40. Telefon 25-733 14057

Kupim NAHRBTNIK za nošenje otroka in STAJICO. Telefon 28-147 po 19. uri 14058 Prodam ZLATO za zobe. Telefon 40-546 zvečer 14059 KMETJE POZOR! Odkupujemo de-šice, dimenzije: širine od 5–10 cm, debeline od 1,8–2,5 cm, dolžine od 80 do 100 cm. Izdelane so lahko iz vseh vrst slabšega lesa (drva). Lahko sveže ali suho. Ponudbe pod šifro: Dober za-sluzek 14060

Kupim 350 kosov STREŠNIKA, sive barve s posipom, »Novo mesto – Do-bruška vas«. Rupa 21, Kranj 14182

VOZILA

Ugodno prodam Fiat-126, letnik 1980. Drobnjak, Ulica 1. avgusta 11 14199

Prodam ZASTAVO 750S. Ogled v pe-tek in soboto. Štifter Mirko, Breg ob Savi 91. 14200

Poceni prodam R-4, letnik 1977, delno karamboliran. Praprotnik Janez, Loka 16, Tržič 14204

Pordam ZASTAVO 101, letnik 1973. Jože Mulej, Studenčice 5, Lesce 14250

Ugodno prodam motor, menjalnik ter ostale dele za športno ŠKODO. Gorup, Dolenja vas 21, Selca 13729

Dobro ohranjen PASSAT L, prevoženih 55.000 km, registriran do 22. 5. 1985, prodam. Ludvik Jensterle, Zg. So-rica 24 nad Škofjo Loko 14093

Prodam GOLFA diesel, letnik 1979, dobro ohranjenega. Venčka Kuralt, Zg. Senica 4/A, Medvode 14094

Prodam ZASTAVO 750 LE, letnik 1983, registrirano do septembra 1985. Kranj, Pševska c. 11/C 14095

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1978. Smledniška 59, Kranj – Renko 14096

Prodam OPEL KADETT, oktober 1978. Dorfarje 31, Žabnica 14097

VAUXHAL VIVO, letnik 1974, regis-trirano do 30. 9. 1985, prodam. Infor-macije po tel. 23-451 ali na Golniški c. 8, Kokrica 14098

Ugodno prodam registriran MOPED 14 TLS. Držanič, Ložjeta Hrovata 10, Planina II., Kranj 14099

FIAT 132 GLS 1800, letnik 1975, ne-registriran, vozen, ugodno prodam. Vo-glie 88, tel. 49-149 14100

Prodam RENAULT 4, letnik 1978, in BUNDE, hlače od 9 do 15. let, »PAN-CARJE« in električni varilni aparat. Zg. Brnik 138

Prodam dobro ohranjen GOLF, le-tnik 1978, ali menjam, po dogovoru za JUGOTA 45. Zibelnik, Bašelj 28, tel. 45-332 14101

Prodam ZASTAVO 750 S, letnik 1977. Visoče 6, Tržič 14103

LADO 1300 S, letnik 1982, lepo ohran-jeno, ugodno prodam. Telefon 23-219 14104

Kupim GOLFA, letnik 1983. Telefon 75-600 14105

Prodam VW 1300, letnik 1971. Jeko-vec Zoran, C. na Klanec 55 14106

Ugodno prodam ZASTAVO 101, le-tnik 1977. Pogačnik, Ovišje 54, tel. 70-228 14107

CITROEN GS PALAS, letnik 1977, ugodno prodam. Kranj, Draga Brezjarja 20, tel. 21-439 popoldan 14108

ZASTAVO 750, letnik 1971, obnovlje-no, neregistrirano, ugodno prodam. Te-lefon 74-796 14109

Prodam VW 1300, letnik 1971. Jeko-vec Zoran, C. na Klanec 55 14106

Ugodno prodam ZASTAVO 101, le-tnik 1977. Pogačnik, Ovišje 54, tel. 70-228 14110

CITROEN GS PALAS, letnik 1977, ugodno prodam. Kranj, Draga Brezjarja 20, tel. 21-439 popoldan 14108

ZASTAVO 750, letnik 1971, obnovlje-no, neregistrirano, ugodno prodam. Te-lefon 74-796 14109

Prodam MODRO KOVIM-SKO BARVO za R-4, št. 353, 3 kg. Tele-fon 60-542 dopoldan; 62-408 popoldan 14110

Ugodno prodam ZASTAVO 101, le-tnik 1978. Drago Vidic, Strahinj 90, Na-klo 14110

Ugodno prodam APN-4. Marjan Bur-gar, Žerjavka 12, Trboje 14111

ZASTAVO 101, letnik 1977, karambo-lirano, poceni prodam. Kovor 26, Tržič 14112

Prodam VW, letnik 1971, v zelo do-brem stanju, registriran do septembra 1985. Kržan, Golniška 26, Kokrica – Kranj 14113

Prodam SIMCO horizont GLS, le-tnik 1979, z dodatno opremo in prenovo-lijen R-4, letnik 1978. Telefon 78-336 14114

GOLF diesel, star dve leti, v odli-čnem stanju, prodam. Telefon 74-175 14115

Kupim MOTOR za R-12, letnik 1974. Kolman, Begunje 11 14116

Poceni prodam osebni avto LADA 1600. Telefon 49-030 14117

Ugodno prodam FIAT 850 special, neregistriran, vozen, z rezervnimi deli. Telefon 69-644 popoldan 14118

Prodam ZASTAVO 128, letnik 1983 ter dirkalno KOLO maraton. Retljeva 11, Črče, Kranj 14119

Prodam dobro ohraneno, garažirano ZASTAVO 101, letnik 1977. Bunder-ja, Podhom 39, Zg. Gorje, telefon 064/77-730 14120

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1972, dele za Z-101, vsa stekla za AMI 8 in nove GUME 165 SR 14 radial. Franc Kranjec, Pristava 10, Tržič 14121

Ugodno prodam na novo registriran R-4, letnik 1975, cena 10 SM. Telefon 77-477 14122

Sportno ŠKODO, staro 3 leta, ugodno prodam. Telefon 064/88-761 v soboto od 6. do 13. ure 14123

WARTBURG, 1982, 25.000 km, »bela limuzina«, izoliran, garažiran, prodam. Telefon 063/831-609 po 18. uri 14124

Nujno prodam ZASTAVO 101, letnik 1975, prevoženih 69.000 km. Telefon 74-150 vsak dan od 16. do 18. ure razen sobote in nedelje. 14125

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974, registrirano do konca leta. Stane Langerle, Davča 52, Železnični 14126

Prodam OPEL KADETT, letnik 1976, karamboliran. Telefon 25-817 14127

Ugodno prodam vozno, neregistrira-no DIANO, letnik 1977 – decembri in dodatno. DIANO za dele, skupaj 8 SM. Telefon (064) 78-190 14128

Prodam PEUGEOT 204, registriran do avgusta 1985, dve zimske gumi 155 14129

SR 14 in dve letni 145 SR 14, vse malo rabljeno. Prosenjak, Okornova 12, Ko-krica, tel. 26-683 14084

Prodam BMW 518, letnik 1979, ali za-menjam za manjši avto z doplačilom. Ogled popoldan. Jenko, Spodnji Otok 15, Radovljica 14085

Prodam TAM 5500, MOPED APN-4 in PONY EXPRESS. Kranj, Jezerska c. 25 14086

Prodam R-4, karambolirana desna stran, motor je brezhiben. Telefon 50-950 popoldan 14087

Poceni prodam FIAT 600 D in rezerv-ni motor, letnik 1962, vozen. Golnik 19 14088

Prodam R-4 TLS, letnik julij 1984, 11.000 km. Hladnik, Pot v Bitnje 18, Kranj, Stražišče 14089

Prodam KADETTA CITI, letnik 1979, cena 54 SM. Brane Ostočić, Can-karjeva 12, Radovljica 14090

Prodam APN-4, Kranj, Velika Vlahovičica 9, Snaovanje 13 14091

Prodam ZASTAVO 101 konfort, le-tnik 1980. Tasev, Janeza Puharja 8, Kranj 14092

Prodam dve GUMI za »FIČKA« in PPR KABEL 3 x 2,5. Bavdkova 5, Stražišče 14093

Prodam GOLFA diesel, letnik 1979, dobro ohranjenega. Venčka Kuralt, Zg. Senica 4/A, Medvode 14094

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1980. Tasev, Janeza Puharja 8, Kranj 14095

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1978. Smledniška 59, Kranj – Renko 14096

Prodam OPEL KADETT, oktober 1978. Dorfarje 31, Žabnica 14097

VAUXHAL VIVO, letnik 1974, regis-trirano do 30. 9. 1985, prodam. Infor-macije po tel. 23-451 ali na Golniški c. 8, Kokrica 14098

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1977. Smledniška 59, Kranj – Renko 14099

Prodam GOLFA, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. Telefon 27-319 14100

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1978. Smledniška 59, Kranj – Renko 14101

Tržno (ne)gospodarstvo ali . . .

... zakaj je delovna organizacija Elita v Kranju dva dni prodaja konfekcijo na posojilo brez pologa

Vest, da v Elitinih prodajalnah v Kranju prodajajo konfekcijske izdelke na posojilo brez pologa in z nizkimi obrestmi, se je hitro razvedela in vzbudila veliko zanimanja. Kako tudi ne, saj danes zimski plašč na primer stane že okrog 30 tisoč dinarjev. To pa je znesek, ki je za marsikoga že težko dosegljiv. V Eliti so se odločili, da je posojilo, za nakup v vrednosti do 30 tisoč dinarjev, treba vrniti v treh mesecih; za vrednost do 50 tisoč dinarjev pa v petih mesecih. Prodaja pod takšnimi pogoji pa je trajala le dva dni. Zakaj?

V imenu kar precejšnjega števila razočaranih potrošnikov, ki so zamudili priložnost, nas je zanimalo, čemu takšno, lahko bi rekli tudi, »draženje potrošnika«. Zvedeli smo, da so s takšno prodajo morali prenehati, ker je bila označena z imenom »nelojalna konkurenca«, oziroma so s tem prekršili odredbo o posojilih. Koniec julija 1982 je namreč izšla zvezna odredba o splošnih pogojih za potrošniške kredite. Ta med drugim določa, da je pri nakupu pohištva, peči in štedilnikov na trda goriva ter tekstilnih izdelkov na posojilo treba plačati najmanj 60-odstotni polog. Z Elitino prodajo na posojilo brez pologa pa se razen tega očitno nekateri v Kranju tudi niso strinjali. In ker sta za spoštovanje te odredbe pristojni Služba družbenega knjigovodstva in tržna inšpekcija, je slednja moral ukrepati. (Op. p. v Službi družbenega knjigovodstva so menda Elitin primer prepustili tržni inšpekciji.)

In zakaj so se v Eliti sploh odločili za prodajo pod takšnimi pogoji. Povedali so, da njihov namen vsekakor ni bil »draženje potrošnika«. Razlogov, ki so jih vodili k temu, je več. Ugotavljajo, da se je vrednost zalog konfekcije v njihovih prodajalnah letos v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala za več kot še enkrat in da znaša padec tako imenovanega količnika obračanja zalog na tretjino. Veliko sta k temu primogla podražitev konfekcije in padec standarda – oziroma kupne moči.

Tako proizvajalc kot prodajalci konfekcijskih izdelkov že dolgo vedo, da je konfekcija sezonsko, lahko pa bi rekli tudi »hitro pokvarljivo« blago. Njegova vrednost se po končani sezoni običajno zmanjša za najmanj polovico. Poznana so že nekaj časa tovrstna posezonska

znižanja cen. Vendar pa se je letos kljub znižanjem dogajalo, da je kar precej »starega« blaga še vedno ostalo v prodajalcevih skladisih. Zaloge pa seveda bremenijo obratna sredstva. Če pa teli ni, tudi ni možnosti za nakup novih, modnih, sezonskih izdelkov. S tem se že srečujejo tudi proizvajalci konfekcije, ki ob naraščanju cen tkanin dvigajo ceno konfekcijskim izdelkom. Trgovina pa drago konfekcijo težko sprejema na zalogo.

Neprodano blago bi torej lahko Elito kot delovno organizacijo pripeljal v izredno težak položaj – izgubo. In ker so ocenili, da so sposobni prodaje na posojilo pod takimi pogoji, so se tudi tako odločili. Seveda so med potrošniki z vedno bolj plitvim žepom naleteli na odobravanje.

Prodaja je bila potem prekinjena. Ob tem pa se zastavlja nekatera vprašanja. Ali tako imenovana ambulantna prodaja, ko proizvajalec pripelje blago pred vrata tovarne in potem običajno pod imenom sindikata prodaja blago na trimesečno odpalčilo brez pologa, ni nelojalna konkurenca? In kako bi potem rekli nedavni prodaji svinjskega mesa pod enakimi pogoji? Prav med konfekcionarji (ne le v naši republiki) je že lep čas poznan način prodaje, ki mu strokovno pravijo »odlog plačila«, pomeni pa prav tako

prodajo na posojilo brez pologa. Podobnih načinov prodaje, le da so imena drugačna, bi lahko našeli še nekaj. Nenazadnje je bila tudi prodaja za dinarje deviznega porekla ves čas pod vprašajem . . .

Ob nedavnem obisku predsednika kolektivnega poslovodnega organa Ljubljanske banke na našem uredništvu je le-ta poudaril, da je med sedanjimi stabilizacijskimi določili pomembno tako imenovano tržno gospodarjenje. To pa pomeni, da naj bo tržišče tisto, ki bo določalo pogoje in cene, ki bo zavrljalo visoko inflacijo. Prvi rezultati se postopoma tudi že kažejo. Obrestne mere se na primer umirajo in že kažejo na padec. Skratka, v Elitinem primeru bi lahko razmišljali, da se je le-ta skušala vključiti na pot, ki vodi k tržnemu gospodarjenju. Kaže pa, da bomo dolgoletno dosedanje prakso na tem področju še nekaj časa težko in boleče spreminali. Prav gotovo je treba veljavne predpise spoštovati, vendar pa nikjer ne piše, da jih ni moč spremeniti. In na tem področju v okviru stabilizacijskih prizadevanj ne bi smeli biti pretirano togli po eni strani in bolj ali manj popustljivi v posameznih primerih po drugi. V Eliti so prepricani, da bi sedanj določila o prodaji konfekcije veljavno spremeniti. Nedvomno bi se s tem strinjali tudi proizvajalci. In če to pomeni pot do tržnega gospodarjenja, bi se za uveljavitev takšnih pobud morali zavzemati vsi.

A. Žalar

Nov kanal na Bledu

V radovljiški občini so sestavili sporazum o obnovi objezerskega kanalizacijskega kanala »O« na Bledu – Pelko bo z gradnjo začel spomladi, jo prekinil zaradi sezone, in končal konec prihodnjega leta

Radovljica — V radovljiški občini so sestavili sporazum o sofinanciranju obnove objezerskega kanalizacijskega kanala »O« na Bledu. Leto dni sicer kasnijo, zato pa so dodobra pregledali tehnične rešitve obnove kanala, kar bo po obnovi kanala od Toplice do Mlina drugi pomemben korak pri ureditvi kanalizacije na Bledu in prispevek k čistejšemu jezeru.

Sporazum, ki ga bodo sklenili območna vodna skupnost Gorenjske, občinski izvršni svet, občinska komunalna skupnost, Komunalno gospodarstvo radovljiške občine, Hotelsko turistično podjetje Bled in Interalograd tozd Hotel Park na Bledu, je izvršni svet že sprejel in s tem potrdil tudi svojo denarno sodelježbo.

Kanal v dolžini 540 metrov bo odvajal odpadne vode hotela Toplice, Kazine, hotela Park, festivalne dvoran, restavracije Blegoš in predvidenih objektov na tem območju, ki obsega površino 18 hektarov. S tem bodo opustili zdajšnje črpališče pri Kazini, ki resnici na ljubo, ni imelo pravega pomena. Kanal bo moč graditi v dveh etapah.

Dela bodo veljala 39,1 milijona dinarjev, sredstva bodo zbrali v skladu z usmeritvami sklenjega družbenega dogovora o izvajjanju ukrepov za

sanacijo Blejskega jezera. Letos in prihodnje leto bo območna vodna skupnost Gorenjske prispevala 13 milijonov dinarjev, občina Radovljica 3 milijone dinarjev, Hotelsko turistično podjetje Bled 6,4 milijona dinarjev, hotel Park Bled 3,6 milijona dinarjev in občinska komunalna skupnost 9,7 milijona dinarjev. To skupaj znese 35,7 milijona dinarjev. Preostalih 3,4 milijona dinarjev je bilo zagotovljenih že lani, od tega je občina iz sredstev komunalnih takšnamenila 1,4 milijona dinarjev.

Občinski izvršni svet je s sprejemom sporazuma prevzel obveznost, da letos in prihodnje leto zagotovi 3 milijone dinarjev in sicer letos 2 in prihodnje leto 1 milijon dinarjev. Letos bodo v ta namen nakazali sredstva turistične takse, ki so z odlokom namenjena sanaciji Blejskega jezera, ter razliko, ki se bo predvidoma gibala od 300 do 400 tisoč dinarjev pokrili s proračunskimi sredstvi. Prihodnje leto pa bodo milijon dinarjev namenili iz sredstev turistične takse.

Kot najugodnejšemu izvajalcu bodo gradnjo poverili Francu in Mihu Peiku z Bleda, ki sta se odlično izkazala pri obnovi kanala od Toplice do Mlina. Sestavila sta predračun v višini 29.894.154 dinarjev, v kar niso vstete cevi, ki jih bo nabavilo Komunalno gospodarstvo radovljiške občine. Določila sta tudi rok izgradnje. Prvi del bosta končala 5. aprila prihodnje leto, nakar bosta delo zaradi turistične sezone prekinila in drugi del obnove kanala končala 31. decembra prihodnje leto. Rok izgradnje bodo spremenili le v primeru, če bo vreme pozimi nagajalo.

M. Volčjak

V nedeljo Znanje – imanje

Kranj — Ljubljanska televizija bo v nedeljo neposredno prenala prijeljeno kmetijsko oddajo Znanje – imanje, ki jo bo v Bagrdanu pri Svetozarevu pripravila beografska televizija. Voditelja oddaje Zaharija Trnavčević in Zoran Gajić bosta med zanimivimi prispevki predstavila tudi KŽK-jevo temeljno organizacijo Agromehanika. Omeniti velja, da po predzadnjem oddaji Znanje – imanje vodi med gostujocimi ekipami s precejšnjim prednostjo krajevna skupnost Visoko.

J. Kuhar

Strmoglavl s cerkvene strehe

Bled — Jožef Uranič s Pšate in Franc Luskovec, delavca pri zasebnem obrtniku Janezu Grilcu iz Šenčurja, sta v torek, 6. novembra, na blejski cerkvi prekrivali streho. Uranič je stal na lestvi. Da je dosegel prek 20 metrov visoko streho, je spodno lestev naslonil ob gornjo, gornjo pa zataknil ob lovilce snega. Ko je stopil na gornjo lestev, se je le-te zagugala, delavec je izgubil ravnotežje in padel z višine 25 metrov. Ponesečenec je na kraju nesreče

GLASOVA ANKETA

Prikrajšani Podljubeljčani

Kakor je prijetno živeti na vaši, odmaknjeni od mestnega vrveža, v idilični dolinici pod visokimi vršaci, ob bistri vodi, kot je na primer v Podljubelju, pa na to tudi svoje slabe strani. Podljubeljčanom se je nabrala za žaljev. Eden največjih je biez dvoma televizijski pretvornik, ki ga krajcem RTV Ljubljana že na leta obljudila, naredi pa nič. Vedno je premalo denarja in na Štrucu, kjer naj bi pretvornik stal, se mi še nič premaknilo. Podljubeljčani se vedno gledajo le prvi program in se ta je moten. Nič čudnega torej, da se krajani tod že upirajo plačevati vedno višjo televizijsko naročnino. Tudi sami so pripravljeni prispevati za pretvornik, prav tako krajevna skupnost in tudi občina bi kaj dodala. Dogovarjajo se, da bi posebna delegacija šla kar do Franceta Šetinca in jasno in glasno povedala težave krajcov in tudi terjala odgovor, zakaj jih RTV Ljubljana že tako dolgo vleče za nos. Pa ne samo pretvornik, tudi druge žulje imajo Podljubeljčani.

Jože Sušnik, gostilničar iz Podljubelja: »Ni pošteno do nas, da nas tako dolgo vlečemo s tem pretvornikom. In tudi ni prav, da moramo plačevati ravno toliko televizijske naročnine za en sam televizijski program, pa se ta slab, kot oni, ki lahko gleda šest programov. Okrog tisoč prebivalcev že ima Podljubelj in mislim, da se za takov velik kraj vendar mora nekaj narediti. Letos nas je razburjala tudi gradnja vodovoda Črni gozd, ki so ga vlekli skozi Podljubelj do Tržiča. Obljudili so, da bodo kopali postopoma, pa je bil ves Podljubelj hkrati prekopen. Vse poletje turisti niso mogli v vas, kaj šele s prikolicami ob kampa. Pa se tisti čas, ko je bila pri nas gostilna zaradi razkovanja zaprt, so zaprli bife Živali vasi, tako da se turist res ni imel kje odzeti.«

Darja Ahačič, administratorka v Peku: »Eden večjih problemov v Podljubelju je prav zares televizijski pretvornik. Ta zadeva prav vse krajane, zato je tudi toliko bolj poudarjen. Nas mlade, ki imamo majhne otroke, pa moti še marsikaj drugega. Podljubelj nimata vrtca in matere vozijo otroke že zjutraj ob 5. uri v tržiške vrtce, torej morajo otroci vstajati vsaj ob pol petih. Že dolgo prosimo, da bi avtobus vozil malo kasneje, a zaradi tistih, ki se vozijo na delo naprej, v Kranj in drugam, mora biti tako zgoden. Resno bi morali razmišljati o vrtcu v Podljubelju. In o 4-razredni osnovni šoli tudi. Zdaj imamo le 2-razredno. Otroci se z avtobusom vozijo v Tržič v osnovno šolo heroja Grajsarja. Čisto ob cesti Podljubelj-Tržič je šola pa jih vozijo daleč naokrog skozi mesto. Že res, da je to bolj varno, da otroci ne vstopajo in izstopajo na cesti, toda tja grede morajo prav tako čez cesto in ob cesti čakati avtobus, da jih od-

Tine Škrjanc, delavec iz Podljubelja: »Ko smo že tako prikrajšani pri televizijski, bi v kraju vse mladini morali privoščiti kakšno zabavo. Mladina nima klubskih prostorov, kjer bi lahko prirejala zabave zase in ker ni nič pravljati v Tržiču, nam preostane »Delavec« v Kranju.« D. Doleč

Eksplodirala plinska jeklenka

Sutna — Na nedograjeni hiši Borisa Blažirja na Sutni so delavci opravljali gradbena dela, ko so nenadoma okrog poldneva zaslišali eksplozijo, takoj nato pa je iz hiše pritekel lastnik opečen. V kuhinji je nameč eksplodirala plinska jeklenka, ki je uničila kuhinjsko pohištvo, okna in vrata, nato pa je ogenj zajel prostor. Požar so delavci še pravčasno pogasili. Ranjenega Blažirja so odpeljali v Klinični center v Ljubljano. Pri ogledu so ugotovili, da je bil priključek z reducirnim ventilom odstranjen z jeklenke in je plin uhajal. Kaj je pravzaprav povzročilo eksplozijo, ni znano. Po nestrokovni oceni škoda znaša milijon.

Prehitru lada — Na obvozni magistrail med Podtaborom in Naklo se je v torek, 6. novembra, zgodila prometna nesreča, ki ji je botovala prevečja hitrost. Voznik lade Ivan Kodrin iz Fužin, ki je vozil proti Kranju, zaradi prevečke hitrosti ni mogel izpeljati ovinku, temveč je zapejal naravnost na nasprotni vojni pas, tam pa trčil s kombijem, ki ga je vozil 55-letni Janez Nikler iz Škofje Loke. Voznika sta bila lažanjena, prav tako sopočnik v kombiju Maks Kržišnik iz Škofje Loke, v ladi pa vojak Satin Abduladi. — Foto: D. Ž.

V ponedeljek, 5. novembra, je bolazec, ki se je vračal s Triglavom obvestil miličnike, da je na kraju Dolič–Luknja pod Triglavom opazil truplo. Naslednji dan se je kaj odpravila skupina gorskih reševalcev iz Mojstrane in po planincu izkaznici prepoznala 18-letnega Janeza Kožuha iz Gosteč pri Škofji Luki. Planincu je očitno spodrsnil in zdrsnil je v grapo kakih 500 metrov pod vrhom Triglava. Padej je bil usoden.

Kožuh je odšel z doma v soboto. Namenil se je na Kredarico in dom obljubil, da se vrne v nedeljo.

LOTERIJA

srečka št.	din	srečka št.	din
10	100	05	160
40	80	15715	8.000
80	80	52975	6.000
41810	6.100	255895	30.000
70610	4.100		
031820	30.000		
405710	200.100	6	60
409200	30.000	1666	660
		5706	1.060
27581	~.000	73746	4.060
79551	4.000	177906	30.060
32	140	17	140
52	120	97	100
2	200		
41882	10.000		
033722	1.000.000	38	80
25522	30.000		